100 ÉV KÉPEKBEN

A 100 YEARS IN PHOTOS

100 ÉV KÉPEKBEN

A 100 YEARS IN PHOTOS

SZTE TTIK 100

100 éves a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar

The centenary of the Faculty of Science and Informatics of the University of Szeged

2021

Szerkesztőbizottság:

Dr. Bálint Erzsébet
Dr. Fábián László
Dr. Hannus István
Dr. Hermesz Edit
Katonáné Dr. Horváth Eszter
Dr. Jancsó Attila
Dr. Klukovits Lajos
Dr. Nagy Antal
Dr. Nagy Gyula
Dr. Pál-Molnár Elemér
Dr. Poór Péter
Dr. Szabó Péter Gábor
Dr. Szalai Tamás
Dr. Vinkó Tamás
Dr. Visy Csaba
Szabó Szilvia Csilla
SZTE TTIK Hallgatói Önkormányzata

Minden jog fenntartva. A mű egyetlen részlete sem használható fel és nem sokszorosítható a kiadó előzetes, írásbeli engedélye nélkül. A könyvben szereplő képek az alkotók tudtával és előzetes hozzájárulásával kerültek felhasználásra, így a könyv kiadója, előállítója és szerkesztői az ezekhez kapcsolódó szerzői jogok megsértéséből, illetve a művek bemutatásából származó esetleges károkért nem vállalnak felelősséget.

Készült 1000 példányban.

Kiadja a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar dékánja, Dr. Horváth Dezső

Címlapfotó: Liebmann Béla: Aradi vértanúk tere a Bolyai épülettel és a Rerrich Béla térrel, 1950-ben

Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka; jogtulajdonos: Szegedi Tudományegyetem Klebelsberg Kuno Könyvtára

ISBN 978-963-306-842-7

Tördelés és nyomás: Innovariant Nyomdaipari Kft., Algyő

Bevezető

A tudós szellemisége az objektivitás. Kutatómunkát és annak dokumentálását kizárólag objektív módon lehet művelni, létrehozni. Jelen kötet érdekes jellegzetessége, hogy tartalmát tudósok, a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Karának oktatói/kutatói gyűjtötték össze. Teljesen nyilvánvaló, hogy ebben a munkában félre kellett, hogy tegyék az objektív látásmódot, és előtérbe helyezni a szubjektivitást.

A kötetbe eredetileg, stílszerűen, 100 darab képet terveztünk beszerkeszteni. Hamar kiderült azonban, hogy ez a korlát nagyon nehezen tartható, és ezzel talán kizártuk volna olyan fotók közlését, amelyeken nem életképek, hanem jelentős események, mint például meghívók, újságcikkek, domborművek vannak dokumentálva.

Az emlékkönyv szubjektivitása, valamint terjedelme okot adhatnak vitákra: miért nincs benne ez vagy az az esemény, illető, műszer, eredmény? Meglepő módon ez igazából az egyik célunk volt, hiszen a vita alapját érvelés kell, hogy képezze, az érveléshez pedig gondolkodni kell. A kötet olvasóit tehát arra invitáljuk: kutassanak a saját emlékeik között! Keressék az alkalmat, hogy másokkal felidézzék a múltat, a könyv tartalmáról beszélgessenek, vitatkozzanak vagy értsenek egyet. A kiadvány lapjaira pedig képzeljék oda a számukra fontos pillanatokat, magukban őrzött képeket, emlékeket. Szándékunk szerint ehhez az időutazáshoz a Kar centenáriumi emlékkötete nyújt az olvasónak segítséget.

A Szerkesztőbizottság tagjai

Prologue

A scientist always prioritises objectivity, since it is the only possible way to undertake any research or manage the documentation appropriately. Yet one of the most fascinating features of this volume is the fact that the scientists embarking on it are the researchers and lecturers of the Faculty of Science and Informatics of the University of Szeged, who needed to favour subjectivity over the conventionally objective methods.

Our original intention was to include 100 pictures to suit the occasion, however, we soon realised that it is difficult to keep within the limit, and that we might rule out the publication of photos that represent not only genre photography, but also notable events, invitations, articles and reliefs.

Thus the book's subjectivity and volume can both be debated: why a particular event, person, equipment or result has been neglected. Surprisingly, that was one of our goals, since the basis of the debate must be reasoning, and reasoning requires thinking.

Therefore we invite our readers on a journey to recall the past, to engage in conversations, and to provoke or settle an argument related to the book. Envisage your most precious moments, deeply sealed images and memories on the pages. Our main endeavour is to take the reader on this remarkable time travel through the pages of the Faculty's centennial memory book.

Members of the Editorial Board

Biológia Intézet

Intézetünk története az **1581-ben Kolozsváron**, Báthory István által alapított Egyetemig vezethető vissza. Mária Terézia **1774**-ben a Bölcseleti, Teológiai és Jogi fakultások mellett megalapította az **Orvosi Kart. 1836-tól már külön Természettan-, Vegytan- és Növénytan Tanszékek**kel bírt az egyetem. Az I. világháborút lezáró Trianoni békediktátumot követően az Egyetem Kolozsvárról Szegedre menekült, ahol **első szegedi tanévét 1921. október 10-én** kezdte meg. A Szegedre települt Ferenc József Tudományegyetem 1940-ben visszaköltözött a II. Bécsi döntéssel Kolozsvárra, helyébe, a folytonosságot megőrizve létrejött Szegeden a **Horthy Miklós Tudományegyetem**. 1951-ben kivált az Orvostudományi egyetem, míg a Természettudományi és Bölcsészettudományi Kar felvette a **József Attila Tudományegyetem** nevet. Végül **2000. január 1**-én újra egyesült az összes felsőoktatási intézmény és kialakult a **Szegedi Tudományegyetem** 11 Karral.

1921-ben az élettani kutatások Apáthy Isván vezetésével az **Állattani és Összehasonlító Boncolástani Intézet és Gyűjteménytár** keretein belül indultak meg Szegeden. Halálát követően ez kettészakadt az **Általános Állattani Intézetre** (későbbi nevén Általános Állattani és Összehasonlító Bonctani Tanszék) és az **Állatrendszertani Intézet és Gyűjteménytárra**, Gelei József és Farkas Béla vezetésével. Gelei József utódaként Ábrahám Ambrus megalapította az **Általános Állattani és Biológiai Intézetet** (1940-1954), melynek része volt **Állatrendszertani Tanszék**. Ez 1954-től **Állatszervezettani és Állatrendszertani Tanszék** néven önálló lett Kolosváry Gábor vezetése alatt (1954-1968). 1967-ben megalakult az **Állattani Tanszék** Fehér Ottó (1967-1974) vezetésével, majd **Összehasonlító Élettani Tanszék** működött egészen 2007-ig, jelenleg pedig **Élettani Szervezettani és Idegtudományi Tanszék** néven működik. Állatélettani Tanszéken alakult meg a **Genetikai Tanszéki Csoport** Horváth Imréné Mészáros Mária vezetésével (1973-1980), amiből az **Örökléstani Tanszék** fejlődött ki Orosz László idejében (1980-1981), ami névváltoztatást követően alakult át a mai **Genetikai Tanszékké**. Az Állatélettani Tanszékből alakult meg a **Biokémiai Tanszéki Csoport** Matkovics Béla vezetésével 1971-ben, ami 2006-tól **Biokémia és Molekuláris Biológiai Tanszék** néven működik. Az Állatszervezettani és Állatrendszertani Tanszék is közben átalakult.

Institute of Biology

The history of our institute goes back to 1581, with the foundation of the **Jesuit Academy of Kolozsvár** by István Báthory. When in 1774, Maria Theresa, expanded the field of studies with the medical faculty, the **Faculty of Arts, Theology and Law** had already been established, and from 1836 onwards, the **Faculty of Natural Sciences, Chemistry and Botany** joined the crew.

The Treaty of Trianon post World War I, forced the university to flee from Kolozsvár to Szeged, where it began its first academic year on October 10, 1921. Though a part of the university, named after Franz Joseph, relocated to Kolozsvár in 1940 due to the Second Vienna Award, the remaining unit carried on by the name of **Miklós Horthy University**. In 1951, the Faculty of Medicine got separated and became an independent university, while the Faculty of Arts and Sciences acquired the name **József Attila University**. Finally, on 1 January, 2000, the union of some tertiary institutions, paved the way for establishing the **University of Szeged** with 11 faculties.

The physiological research in Szeged started in 1921, led by István Apáthy, within the **Institute of Zoology and Comparative Autopsy and Collections.** Following his death, the institute splitted into two; the **General Zoological Institute** (later Comparative Autopsy Department) and the **Institute of Zoology and Collections** led by József Gelei and Béla Farkas. Ambrus Ábrahám, as József Gelei's successor, founded the **Institute of General Zoology and Biology** (1940-1954), which comprised the **Institute of Zoology and Collections** that became a separate faculty, known as **Department of Animal Anatomy and Taxonomy**, from 1954, headed by Gábor Kolosváry (1954-1968). Otto Fehér (1967-1974) started the **Department of Zoology** in 1967, which later evolved to the **Department of Comparative Physiology** until 2007, and is currently known as **Department of Physiology, Anatomy and Neuroscience**.

In the beginning, the Department of Genetics, headed by Mária Mészáros (1973-1980), belonged to the **Department of Comparative Physiology**, then with László Orosz on board it developed into the **Department of Heredity** (1980-1981) just to reclaim its current name, which is the **Department of Genetics**.

Előbb **Állatrendszertani és Állatszervezettani Tanszék**ként működött Lipták Pál (1968-69) majd Móczár László (1969-71) vezetése alatt, majd 1971-től pedig felvette az **Állattani Tanszék** nevet. Ebből vált ki az **Ökológiai Tanszék** 1990-ben Gallé László (1990-2006) vezetésével. Az Állattani Tanszék utódjaként 1995-ben alakult meg az **Állattani és Sejtbiológiai Tanszék** Gulya Károly vezetésével, majd 2007-től felvette a **Sejtbiológiai és Molekuláris Medicina Tanszék** nevet. 1940-ben alakult meg az **Embertani és Fajbiológiai Intézetet** Bartucz Lajos (1940-1959) vezetésével, majd az Intézet neve **Embertani Tanszékre** változott 1965-ben. A növénybiológia oktatása Szegeden 1921-ben kezdődött meg az **Általános és Rendszeres Növénytani Intézet, Botanikus Múzeum és Botanikus Kert** keretein belül Győrffy István (1921-1940) vezetésével. Ezt követően Greguss Pál (1940-1967) vezetésével **Növénytani Intézet és Füvészkert** néven folyt tovább a munka. 1952-ben Szalai István vezetésével vált ki a **Növényélettani Tanszék**, majd 1972-ben Ferenczy Lajos vezetésével megalakult a **Mikrobiológiai Tanszék** is. A korábbi Növénytani Intézet és Füvészkert felvette a **Növénytani Tanszék és Füvészkert** elnevezést, majd a Növényélettani Tanszékkel 2007-ben egyesült, és létrejött a mai **Növénybiológiai Tanszék** Erdei László vezetésével. 1989-ben alakult meg a **Biotechnológiai Tanszék** Mécs Imre vezetésével, 2020-tól pedig önálló **Immunológia Tanszék** működik az Intézetben.

The **Department of Biochemistry** was formed from the Department of Zoology under the leadership of Béla Matkovics in 1971, which has been operating as the **Department of Biochemistry and Molecular Biology** since 2006. Meanwhile, the **Department of Zoology and Physiology** also transformed. It debuted as the Department **of Animal Taxonomy and Anatomy** first led by Pál Lipták (1968-1969) then László Móczár (1969-1971) until renamed as the **Department of Zoology** in 1971. The **Department of Ecology**, headed by László Gallé (1990-2006), separated from the latter one in 1990. The **Department of Zoology and Cell Biology** led by Károly Gulya came to life in 1995, as the Department of Zoology's successor, then in 2007 it went on to become the **Department of Cell Biology and Molecular Medicine**.

The **Institute of Anthropology and the Biology of Species** headed by Lajos Bartucz (1940-1959) was established in 1940, but changed its name to the **Department of Anthropology** in 1965.

The University of Szeged introduced botany in 1921 as part of the **Institute of General and Taxonomic Botany**, the **Botanical Museum and Botanic Garden**, headed by István Győrffy (1921-1940). Then it evolved to the **Institute of Botany and Botanic Garden** led by Pál Gregus (1940-1967), however consequently splitted into the **Department of Plant Physiology** (1952) managed by István Szalay, and the **Department of Microbiology** (1972) founded by Lajos Ferenczy. The former **Institute of Botany** acquired the name the **Department of Botany and Botanic Garden**, but subsequently joined the **Department of Plant Physiology** in 2007, thus becoming the current **Department of Plant Biology** under the leadership of László Erdei.

The **Department of Biotechnology** was established by Imre Mécs in 1989, and since 2020 onwards, the **Department of Immunology** is a separate unit.

A Biológia Intézet épülete 1975-ben.

Forrás: Erdélyi, Toldi, Varga (Szerk.): Élettani, Szervezettani és Idegtudományi Tanszék, Tanszéki Almanach 1967-2017, Szeged, 2017.

The Institute of Biology, 1975.

2007-ben új szárnnyal bővült a Biológia Intézet újszegedi épülete.

Forrás: Papp Csaba

The Institute of Biology in Újszeged received a new extension in 2007.

Erdélyi Lajos neurofiziológiai előadása 1968-ban.
Forrás: Toldi József

Lajos Erdélyi's neurophysiology lecture in 1968.

Kutatók éjszakája előadás 2013-ban az új Szent-Györgyi nagyelőadóban.
Forrás: Poór Péter

A lecture at the Researchers' Night in the new Szent-Györgyi Albert Lecture Hall, 2013.

A 90 éves Ábrahám Ambrus köszöntése.
Forrás: Gallé László

Greeting Ambrus Ábrahám on his 90th birthday.

Professzori kar 1995-ben Erdei László tanár úr habilitációs előadását követően.
Forrás: Erdei László

Professors following the habilitation lecture of László Erdei, 1995.

Kolosváry Gábor munka közben az 1960-as években.
Forrás: Gallé László

Gábor Kolosváry at work in the 1960s.

Bartucz Lajos antropológus koponyákat vizsgál.
Forrás: Bereczki Zsolt

Lajos Bartucz anthropologist is examining skulls.

Antropológiai vizsgálatok napjainkban a bolzanoi kollégákkal.
Forrás: Bereczki Zsolt

Anthropological studies today with colleagues from Bolzano.

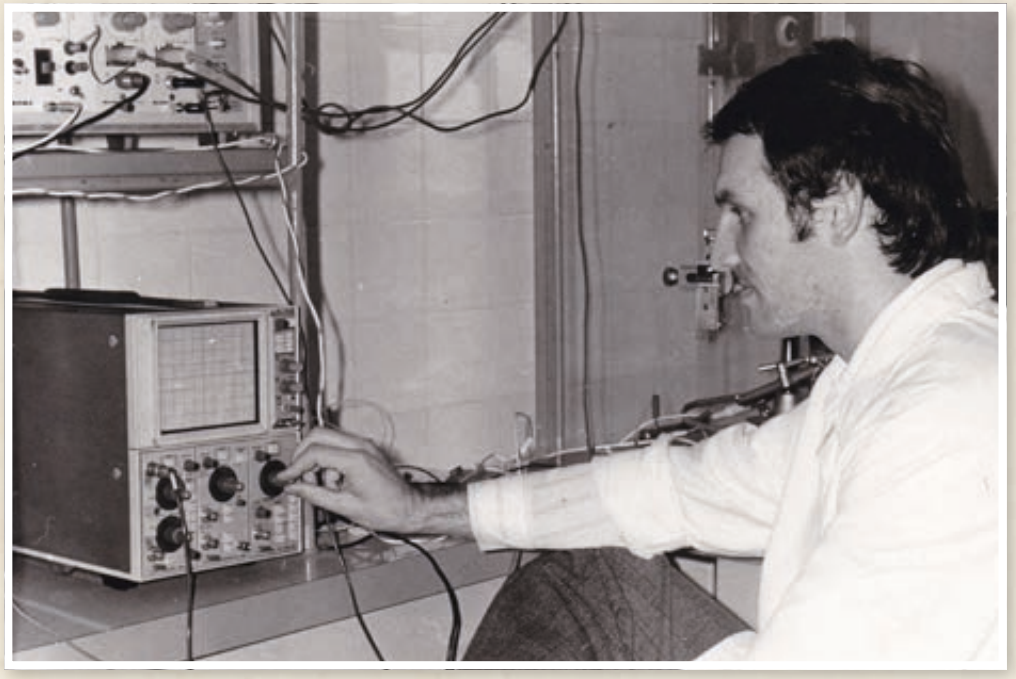

Elektrofiziológiai mérések az Összehasonlító Élettani Tanszéken.
Forrás: Toldi József

Electrophysiological measurements in the Department of Comparative Physiology.

Neurobiológiai kutatások napjainkban az Élettani, Szervezettani és Idegtudományi Tanszéken.
Forrás: Poór Péter

Neurobiological research nowadays at the Department of Physiology, Anatomy and Neuroscience .

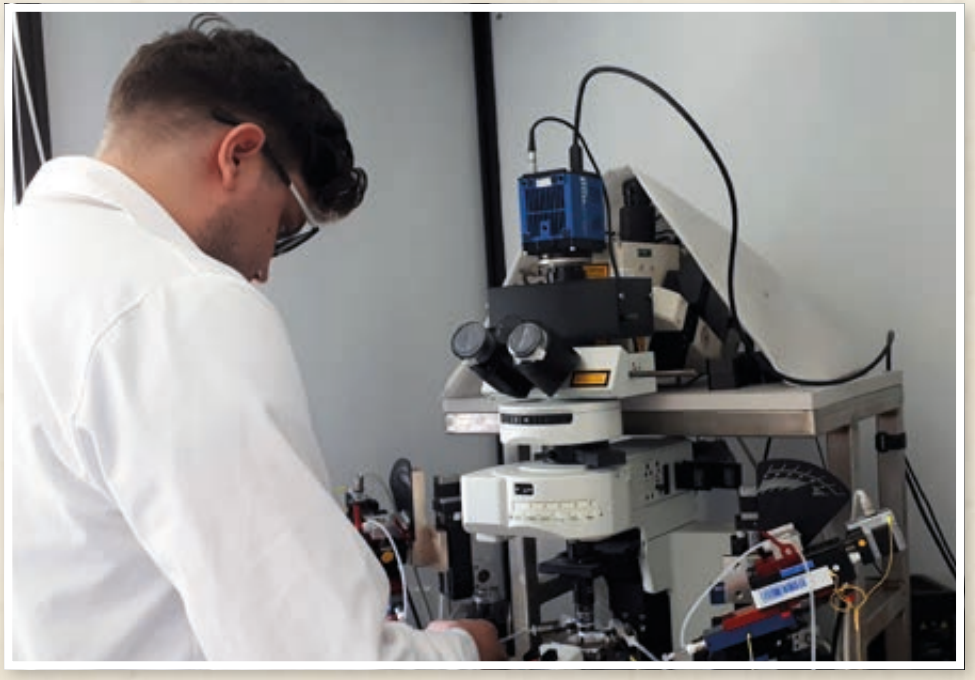

Munka a Növényélettani Tanszéken az 1990-es években.
Forrás: Poór Péter

Work in the Department of Botany in the 1990s.

A régi növénynevelő az Ady téren.
Forrás: Poór Péter

The old greenhouse at Ady Square.

Új élet kezdete az új növénynevelőben Újszegeden a Növénybiológiai Tanszéken.
Forrás: Poór Péter

The beginning of new life in the modern greenhouse in Újszeged at the Department of Plant Biology.

Állattani vizsgálatok.
Forrás: Gallé László

Zoological research.

Mikrobiológiai szeminárium az 1990-es években.
Forrás: Lele Mária

Microbiological seminar in the 1990s.

Mikroszkópos vizsgálatok a 1960-as években.
Forrás: Gallé László

Microscopic examinations in the 1960s.

Az új hallgatói mikroszkópos labor felszerelése a Biológia Intézetben.
Forrás: Papp Csaba

The equipment of the new microscope lab in the Institute of Biology.

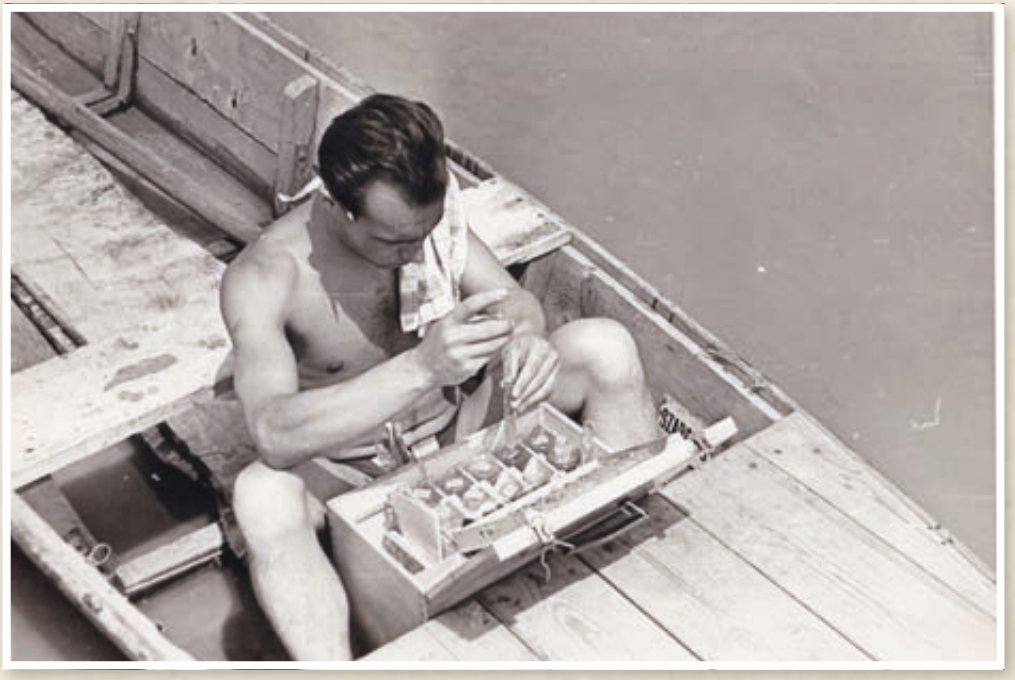

Gyűjtőmunka a Tiszán az 1960-as években.
Forrás: Gallé László

Sampling on the River Tisza in the 1960s.

Ballagás a régi épületben az 1980-es években.
Forrás: Szőllősi Réka

Graduation in the old building in the 1980s.

Biológus szakest az 1970-es években.
Forrás: Gallé László

Biological students evening in the 1970s.

Matematikai Intézet
(Bolyai Intézet)

Az 1921/22-es tanévtől véglegesen Szegeden otthonra lelt egyetem matematikai tanszékei, a Felsőbb Mennyiségtani, az Elemi Mennyiségtani és a Matematikai Fizikai Intézet, akkori gyűjtőnevükön Matematikai Szeminárium, a hozzájuk csatlakozott Ábrázoló Geometriai Intézet a Dugonics téren, a mai központi épület földszintjén három szobában nyertek elhelyezést. Ezen a professzorok (igazgatók), az asszisztencia (tanársegédek) és a könyv- és folyóirattár osztozott. Az oktatás céljára egyetlen tanterem szolgált ezen fölül.

Az 1929-es év mérföldkő volt a matematikai intézetek életében. Klebelsberg Kuno, az illetékes miniszter, egy göttingeni látogatásán szerzett tudomást a szegedi matematikusok kiemelkedő eredményeiről. Hazatérve azonnal intézkedett egy komoly, rendkívüli anyagi támogatás kiutalásáról. Ugyancsak ebben az évben kezdte használni, először csak a nemzetközi kapcsolatokban, a Matematikai Szeminárium a Bolyai Intézet elnevezést. Ez a helyzet sokáig így maradt, csak az utóbbi évtizedekben vált e név hivatalossá. Ebben az évben valósult meg az Intézet méltó elhelyezése is, a mai Egyetem utcai épületben.

Institute of Mathematics
(Bolyai Institute)

The Departments of Mathematics of the University of Szeged – the Institute of Higher Quantitative Mathematics, Elementary Quantitative Mathematics and the Institute of Mathematical Physics, then called collectively as Mathematical Seminar, completed with the Institute of Descriptive Geometry – were permanently housed in Szeged from the 1921/22 academic year, in three rooms on the ground floor of the present central building in Dugonics Square. These rooms were shared by professors (directors), assistants (assistant professors) and the library including the journal archives. In addition, there was only one room available for teaching purposes.

The year 1929 was a milestone in the Institutes of Mathematics' life. Kuno Klebelsberg, the minister in charge, learned about the outstanding achievements of the Szeged mathematicians during his visit to Göttingen. Upon returning, he immediately arranged for the allocation of a substantial and extraordinary financial support. In the same year, the Mathematical Seminar began to use the name Bolyai Institute, though at first only in international relations. It persisted like that for quite some time, and not until recent decades has the aforementioned name become official. The Institute has finally been granted a more worthy location this year, in the building block of Egyetem Street.

Az 1872-ben Kolozsvárott alapított Ferenc József Tudományegyetem magyar professzorai számos hallgatóval 1919-ben Magyarországra kényszerült költözni, és rövid budapesti tartózkodás után az 1921 őszétől Szegeden találtak otthonra. Kolozsvárt elhagyni kényszerült a két leghíresebb matematikaprofesszor is, Riesz Frigyes és Haar Alfréd. Riesz és Haar Szegedre települt, és a pár év múlva hozzájuk csatlakozó Kerékjártó Bélával a Szegedi Matematikai Iskola megalapítói lettek, úgy is emlegetik őket, mint az „Első Triumvirátus". A megkérdőjelezhetetlen vezető Riesz volt, akit egymás közt „mesternek" neveztek.

Forrás: Bolyai Intézet Archívuma

The Franz Joseph University, founded in Kolozsvár in 1872, was forced to move to Hungary in 1919, bringing along its educational staff and students. Following a brief stay in Budapest, the university found a home in Szeged from the autumn of 1921. In particular, two of the most famous professors of mathematics, Frigyes Riesz and Alfréd Haar, had to leave Kolozsvár as well. Riesz and Haar settled down in Szeged. A couple of years later they were joined by Béla Kerékjártó, together with whom they became the founders of the Szeged School of Mathematics, that is why they are often referred to as the "First Triumvirate". Nevertheless, the unquestionable leader of the trio was Riesz, who they simply called 'master' among themselves.

Már az első évtizedben gyümölcsöző nemzetközi kapcsolatokat építettek ki, az első jelentős vendégfogadásra 1928-ban került sor.

Balról jobbra föntről lefelé:
Riesz F., Kerékjártó B., Haar A., Kőnig D., Ortvay R.
Kürschák J., G.D. Birkhoff, Kellogg, Fejér L.
Radó, Lipka, Kalmár, Szász P.

Forrás: Bolyai Intézet Archívuma

Already during the first decade spent in Szeged, fruitful international relations were established, the first important guests were welcome in 1928.

From left to right, from top to the bottom:
Frigyes Riesz, Béla Kerékjártó, Alfréd Haar, D. Kőnig, R. Ortvay
J. Kürschák, Birkhoff G. D., Kellogg, L. Fejér
Radó, Lipka, Kalmár, P. Szász

A 40-es évekre véget ért az első korszak: Haar fiatalon elhunyt, előbb Kerékjártó, majd Riesz is Budapestre költözött. Szerencsére az Intézet az alapítók tanítványaival és újonnan kinevezettekkel pótolhatta a nagy elődöket.

A geometria területén Kerékjártó távozta után Szőkefalvi Nagy Gyula került a tanszék élére.

Forrás: Bolyai Intézet Archívuma

The first period ended in the 1940s: Haar passed away at a young age, Kerékjártó, followed by Riesz, moved to Budapest. Luckily, the Institute was able to replace the great predecessors with the founders' students and some newly appointed people.

After Kerékjártó left, Gyula Szőkefalvi Nagy became the Head of the Department of Geometry.

Szőkefalvi Nagy Gyula 1953-ban bekövetkezett halála után csak 1975-ben került nagynevű vezető e tanszékre az akkor még csak 27 éves Lovász László személyében. Ő szegedi évei alatt lett akadémikus, később a Yale Egyetem professzora és a Microsoft vezető kutatója lett. Megkapta szinte az összes nagy matematikai díjat, köztük a Wolf és a Kyoto díjat, és 2021-ben a matematikai Nobel-díjként is emlegetett Abel díjat.

Forrás: Bolyai Intézet Archívuma

After Gyula Szőkefalvi Nagy death in 1953, it was only in 1975 that a well-regarded leader was appointed to the Department, in the person of László Lovász, then only 27 years old. He was elected a member of the Hungarian Academy of Sciences during his years in Szeged, then he became professor at Yale University and a senior researcher at Microsoft. He has received almost all the major mathematics prizes including the Wolf Prize and the Kyoto Prize as well as the Abel Prize in 2021, which is regarded as the Nobel Prize for mathematics.

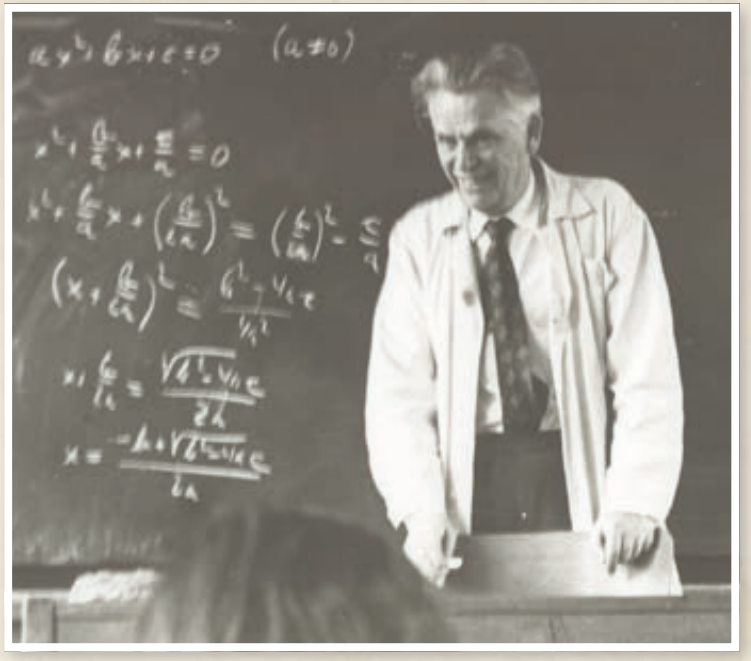

Riesz távoztával leghíresebb tanítványa, Szőkefalvi-Nagy Béla tovább vitte és kiterjesztette mestere kutatásait, és egy kunsági gimnáziumi tanárságból a professzori katedrára előlépett Rédei Lászlóval kibővült a művelt diszciplinák köre. Szőkefalvi professzor az elegáns távoltartást, míg Rédei az anekdotákban sokszor szereplő „szórakozott, gyakran elmélázó” professzort jelenítette meg, aki egy pillanatra sem szakad el a kutatástól.

Forrás: Bolyai Intézet Archivuma (Szőkefalvi), Dr. Michailovits Lehel felvétele (Rédei)

After Riesz’s departure, his most renowned student, Béla Szőkefalvi-Nagy carried on and extended his master’s research, and with László Rédei, who had been promoted from a secondary school teacher in Kunság to the professorial cathedral, the the range of disciplines was also expanded. While Prof. Szőkefalvi preferred being elegantly reserved, Rédei gave off the image of the “absent minded” and often contemplative professor, as frequently found in anecdotes who cannot bear even a momentary separation from research.

Szőkefalvi-Nagy professzor hosszú ideig az Intézet vezetője volt tovább víve és kiterjesztve mestere témáit.

A kutatási paletta a klasszikusnak tekinthető függvénytani területen is szélesedett.
Tandori Károly és tanítványa, munkatársa Leindler László vezetésével egy sorelméleti iskola is kialakult.

Forrás: Bolyai Intézet Archívuma

Prof. Szőkefalvi-Nagy was head of the Institute for a fairly long time, continuing and also expanding his master's research areas.

The scope of research area within analysis was broadened as well. Further on, a school of the theory of infinite series was established by Károly Tandori, and by his student and co-worker, László Leindler.

A mindig elegáns Fodor Géza professzor révén egy újabb terület, a halmazelmélet is fölkerült az Intézet palettájára.

Dr. Fodor Domonka hozzájárulásával

The notoriously elegant Prof. Géza Fodor introduced a new field of research, set theory which further increased the institution's diversity.

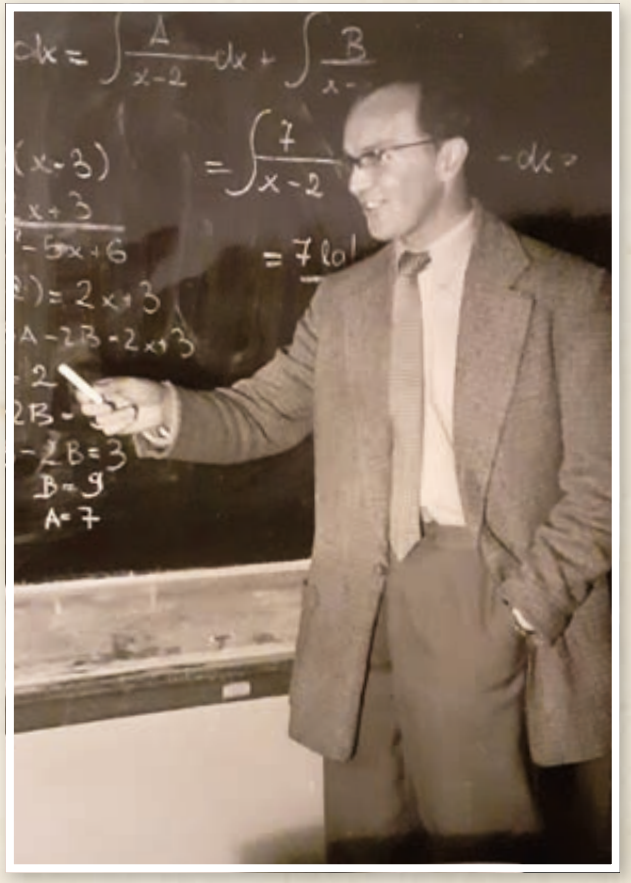

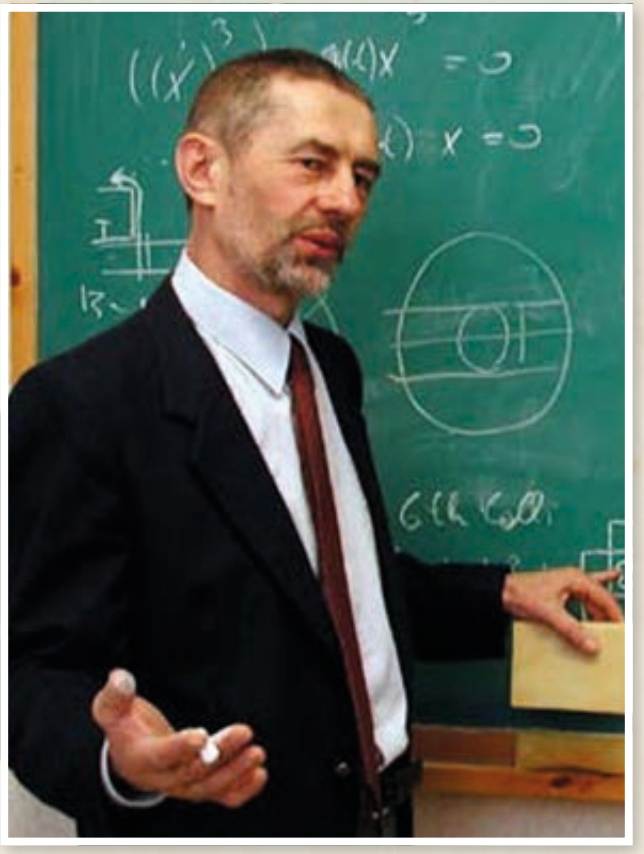

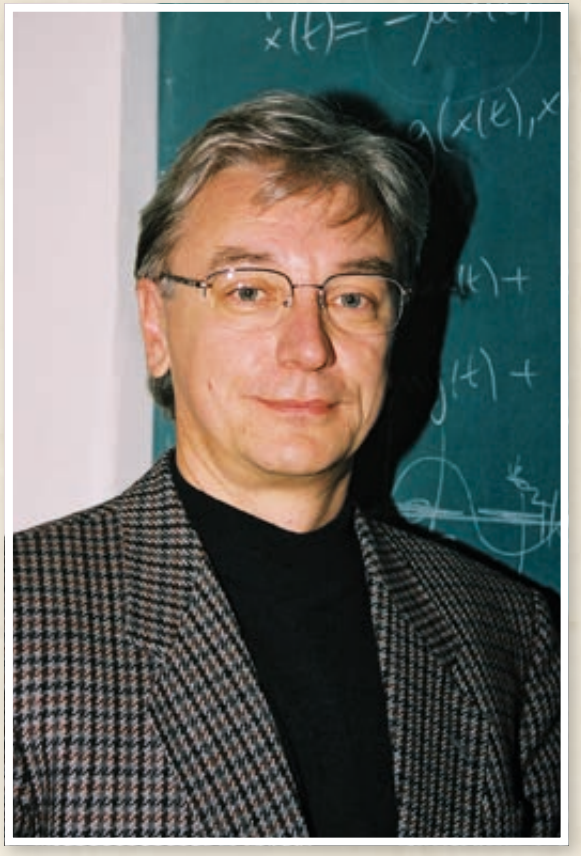

A hatvanas évek elején Pintér Lajos tanár úr vezetésével tovább szélesedtek az analízis területére eső vizsgálatok, az általa megalapozott differenciálegyenletes kutatásokkal. Tanítványai közül először Hatvani László, majd napjainkban Krisztin Tibor professzorok öregbítik hírnevünket.

Itt kell említenünk, hogy Krisztin professzor tanítványai Röst Gergely vezetésével nagy és fontos szerepet töltenek be napjaink járványterjedési kutatásaiban.

Dusik András felvétele (Hatvani), ill. Bolyai Intézet Archívuma (Krisztin)

In the early 60s, Prof. Lajos Pintér widened the research area in analysis, with the focus on differential equations, the study of which in Szeged was initiated by him. Two of his students, first Prof. László Hatvani, and Prof. Tibor Krisztin at present, have enhanced our reputation.

It is worth mentioning here that Professor Krisztin's students, led by Gergely Röst, play a paramount role in today's research on the mathematical modelling of the spread of infectious diseases.

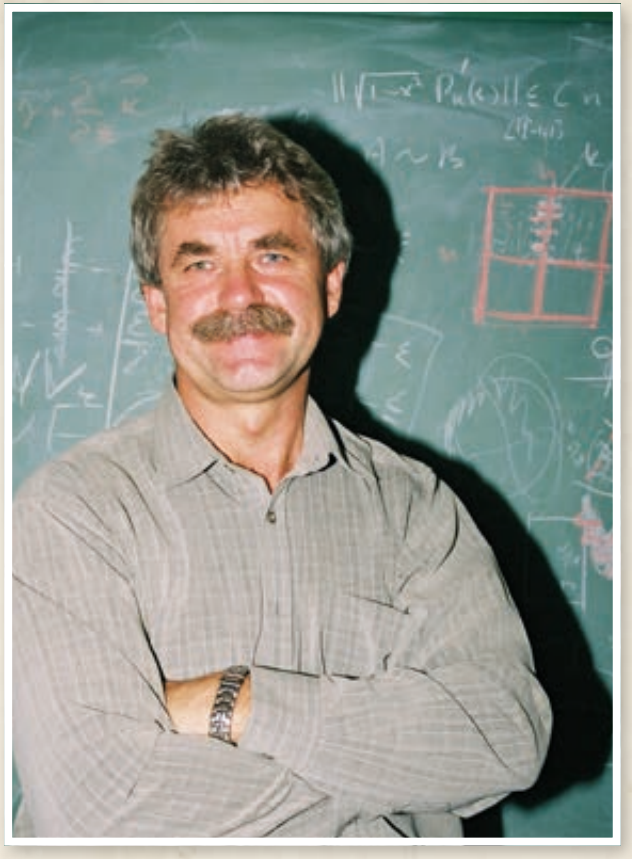

Tandori és Leindler tanítványai újabb területeket hódítottak. Közülük kiemelkedett/ kiemelkedik Csörgő Sándor és Totik Vilmos professzor. Ők nemcsak itthonról öregbítették, öregbítik egyetemünk hírét. Mindketten éveken keresztül vezető professzori pozíciókat töltöttek be neves amerikai egyetemeken. Az előbbiekben említett professzoraink valamennyien tagjai voltak, ill. ma is tagjai a Magyar Tudományos Akadémiának.

Forrás: Bolyai Intézet Archívuma

New research areas have been conquered by Tandori's and Leindler's students, among them the most outstanding Prof. Sándor Csörgő and Prof. Vilmos Totik.

They have increased the reputation of our university not only in Hungary. Both have held senior professorial positions at prestigious American universities for many years.

The professors mentioned above, were and are still members of the Hungarian Academy of Sciences.

Az ötvenes évek második felében alakult ki egy olyan szokás, hogy minden félévben egy-egy alkalommal az órákat, elsősorban a gyakorlatokat tantermen kívül, a „természetben” tartották meg. Leggyakrabban a Tisza partján. Ezen kötetlen együttlétek jó hatással voltak az oktató-hallgató kapcsolatokra. Ilyen alkalmakkor olykor egy labda is előkerült Pintér tanár úr nagy örömére.

Sajnos ez a szokás a 90-es évekre teljesen elhalt.

Forrás: Dr. Michailovits Lehel felvétele

In the second half of the 50s, a new habit became popular, which allowed to have lectures and especially exercise classes occasionally, outside the classroom environment, in the “green”, most possibly on the banks of the Tisza. These less formal gatherings had a great effect on teacher-student relationships, let alone when a ball was at hand, for it made Prof. Pintér especially happy.

Unfortunately, this tradition vanished completely by the 90s.

Egy másik, szerencsére még élő hagyomány az évente megtartott intézeti piknik. Ez alkalommal az intézet dolgozói családtagjaikkal együtt töltenek el kellemes órákat valahol Szeged környékén, a természetben.

Dr. Horváth Eszter felvétele

Another tradition that is luckily still around is the annual picnics held by the institute, when the institute’s employees, joined by their families, come together to spend a couple of pleasant hours out in the green, nearby Szeged.

Fizikai Intézet

Az Intézet 2016-ban alakult a Fizikus Tanszékcsoportból az Elméleti Fizikai, a Kísérleti Fizikai, az Optikai és Kvantumelektronikai Tanszékek, valamint az Orvosi Fizikai és Orvosi Informatikai Intézetekből, szorosan együttműködve a Szegedi Csillagvizsgálóval és a Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Általános- és Környezetfizikai, valamint Technika Tanszékeivel. A fizika egyes tudományterületeinek oktatása és kutatása világszínvonalú Szegeden. Fizika, kémia, mérnök, csillagász stb. szakos hallgatók fizika oktatása folyik alap- és mesterszakon. Fontos az osztatlan tanárképzésben való részvétel. A kutatómunkába a hallgatók is bekapcsolódnak diplomamunkák készítésével, Tudományos Diákköri munkával, doktori képzésben való részvétellel. A fizikusok együttműködnek más természettudományi és műszaki területek képviselőivel, de orvosokkal, gyógyszerészekkel is. A fizika és a gyógyítás kapcsolata Szegeden több évtizedes múltra tekint vissza, a legújabb együttműködési lehetőség az SZTE nemrég átadott 3D Nyomtatási Központja. A lézerek fejlesztése, használata a kutatásokban alapvető fontosságú a lézerimpulzusok tanulmányozásától az anyagtudományi, fotoakusztikus, aeroszolkutatási és fény-anyag kölcsönhatási alkalmazásokig, szoros kapcsolatban a Szeged határában felépült ELI-ALPS lézeres kutatóközponttal. Az asztrofizika és gravitációelmélet, plazmonika, nagyfelbontású mikroszkópia, illetve az elméleti fizika különböző területein szintén nívós kutatómunka és ezzel párhuzamosan magas színvonalú oktatás is zajlik.

Az elmúlt évek pályázatainak (pl. GINOP, EFOP) köszönhetően több százmillió forintos infrastrukturális fejlesztésekre volt lehetőség. További hazai és nemzetközi csúcskategóriás programokba is bekapcsolódhatnak az oktatók és a hallgatók. A Nanoplazmonikus Lézeres Fúzió Kutatólaboratórium tagjai között is van szegedi kutatócsoport. Vállalatok, cégek egyre gyakrabban hasznosítanak az Intézetben kifejlesztett módszereket, eszközöket.

A fizika népszerűsítését és a hallgatói létszám növelését szolgálják az iskolásoknak szervezett versenyek, szakkörök, előadások (Fizika Napja, Kutatók Éjszakája, Karácsonyi Kísérletek, stb.). Szívesen látják az egyes kutatócsoportok az érdeklődő középiskolás diákokat. A fizikával kapcsolatos diplomát szerzett szegedi szakembereket a természettudományi kutatásokban, fejlesztői és mérnöki munkakörökben egyaránt szívesen alkalmazzák itthon és külföldön is.

Megújultak az SZTE TTIK Fizikai Intézetének közösségi felületei, ahol naprakész információkat találhatnak az érdeklődők: www.physx.u-szeged.hu

Institute of Physics

The Physics Institute of the University of Szeged was created in 2016 from the Departments of Theoretical and Experimental Physics, Optics and Quantum Electronics, Medical Physics and Informatics and, ever since is in collaboration with the Astronomical Observatory of Újszeged as well as Departments of Physics, Natural Sciences and Technology of the Juhász Gyula Faculty of Education. The education and the research of physics acquired an outstanding reputation for Szeged. Nowadays, the University provides degrees on Bachelors', Masters' and Doctorate Levels for the students of physics, chemistry, engineering, astronomy etc. Thus supplying opportunities to engage in the fields of other sciences, such as medical, and natural sciences or engineering via partaking in the National Scientific Competitions and establishing their own theses.

The cooperation between the natural sciences and medicine goes back many decades; their most recent project is the 3D Printing Center of SZTE. The most important branch, however, is the development of lasers, along with their application in the fields of photo-acoustics, aerosol-investigations and the interactions between light and matter. Here, our main research partner is the ELI-ALPS. Our research and education is also excelling in the scientific scenes of astrophysics, plasmonics, high resolution microscopy and theoretical physics.

Thanks to several projects of the recent years (eg.: GINOP, EFOP), the Institute acquired hundreds of millions of forints on infrastructural advancement. As a result, the faculty and students could participate in numerous international and national scientific programs. Among the scholars of the Nanoplasmic Laser Fusion Research Laboratory is a group based in Szeged. Moreover, many companies and industries utilise the methods and equipments developed by the Institute.

In order to promote discipline of Physics and to increase the number of students the Institute organises competitions, specialised classes, lectures and events (eg.: Day of Physics, Researchers' Night, Christmas Experiments). Furthermore, some research groups welcome many eager secondary school students. The graduates of our Institute have a definite advantage in getting employed in the scientific field and in developmental and engineering positions in Hungary as well as abroad.

You can reach our up-to-date website here: www.physx.u-szeged.hu

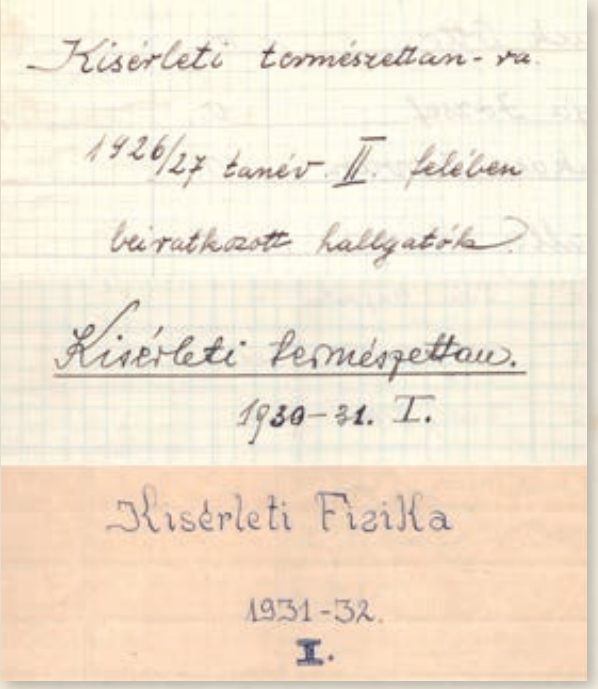
Kísérleti természettan-ra
1926/27 tanév II. felében
beiratkozott hallgatók

Kísérleti Természettan.
1930-31. I.

Kísérleti Fizika
1931-32.
I.

Fizika induláskor

1921. október 10-én indult Szegeden a Ferenc József Tudományegyetemen az első tanév. A fizika oktatására három tanszék alakult: Természettani Kísérleti Intézet (1931-től Kísérleti Fizikai Intézet), Gyakorlati Fizikai és Elektrotechnikai Intézet, valamint a Matematikai Szeminárium (Elméleti Fizikai Intézet elődje). A hallgatók névsora és eredményeik rögzítése félévente „kockás" lapokon írva maradt ránk.

Forrás: SZTE Fizikai Intézet

Physics – The beginnings

The first academic year of the Franz Joseph University in Szeged commenced on 10th October, 1921. Three departments were established to teach physics: The Institute of Natural Sciences (called Institute of Experimental Physics from 1931), the Institute of Practical Physics and Electrical Engineering along with the Mathematical Seminary (predecessor of the Institute of Theoretical Physics). The list of students and their grades for the semesters have survived on the so called "checked sheets".

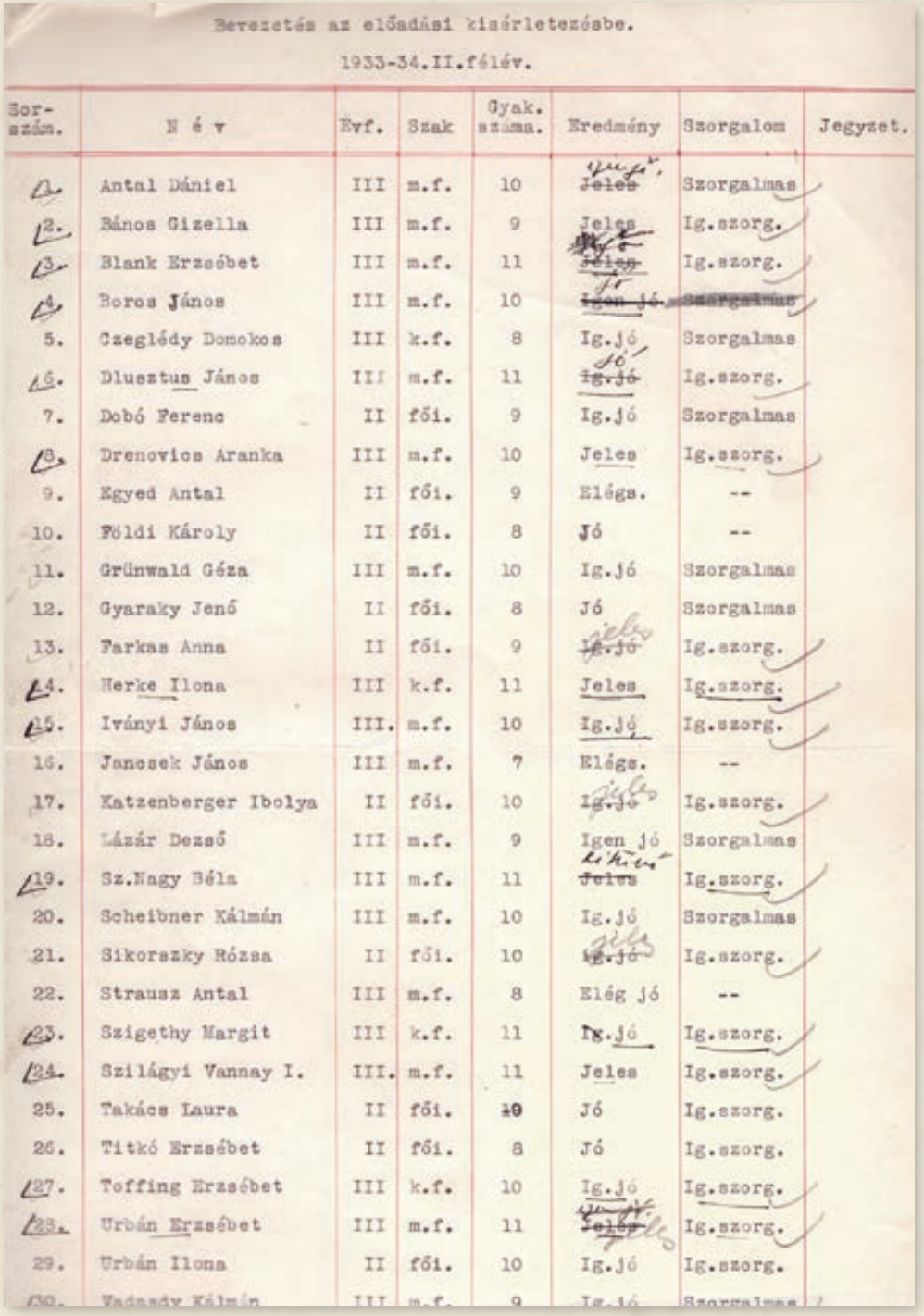
Bevezetés az előadási kisérletezésbe.

1933-34.II.félév.

Sor-szám.	N é v	Evf.	Szak	Gyak. száma.	Eredmény	Szorgalom	Jegyzet.
1.	Antal Dániel	III	m.f.	10	~~Jeles~~ Igen jó	Szorgalmas	
2.	Bános Gizella	III	m.f.	9	Jeles	Ig.szorg.	
3.	Blank Erzsébet	III	m.f.	11	~~Jeles~~ Igen jó	Ig.szorg.	
4.	Boros János	III	m.f.	10	~~Igen jó~~ jó	~~Szorgalmas~~	
5.	Czeglédy Domokos	III	k.f.	8	Ig.jó	Szorgalmas	
6.	Dlusztus János	III	m.f.	11	~~Ig.jó~~ jó	Ig.szorg.	
7.	Dobó Ferenc	II	fői.	9	Ig.jó	Szorgalmas	
8.	Drenovics Aranka	III	m.f.	10	Jeles	Ig.szorg.	
9.	Egyed Antal	II	fői.	9	Elég.	--	
10.	Földi Károly	II	fői.	8	Jó	--	
11.	Grünwald Géza	III	m.f.	10	Ig.jó	Szorgalmas	
12.	Gyaraky Jenő	II	fői.	8	Jó	Szorgalmas	
13.	Farkas Anna	II	fői.	9	~~Ig.jó~~ jeles	Ig.szorg.	
14.	Herke Ilona	III	k.f.	11	Jeles	Ig.szorg.	
15.	Iványi János	III.	m.f.	10	Ig.jó	Ig.szorg.	
16.	Janosek János	III	m.f.	7	Elég.	--	
17.	Katzenberger Ibolya	II	fői.	10	~~Ig.jó~~ jeles	Ig.szorg.	
18.	Lázár Dezső	III	m.f.	9	Igen jó	Szorgalmas	
19.	Sz.Nagy Béla	III	m.f.	11	~~Jeles~~ kitűnő	Ig.szorg.	
20.	Scheibner Kálmán	III	m.f.	10	Ig.jó	Szorgalmas	
21.	Sikoraszky Rózsa	II	fői.	10	~~Ig.jó~~ jeles	Ig.szorg.	
22.	Strausz Antal	III	m.f.	8	Elég jó	--	
23.	Szigethy Margit	III	k.f.	11	Ig.jó	Ig.szorg.	
24.	Szilágyi Vannay I.	III.	m.f.	11	Jeles	Ig.szorg.	
25.	Takács Laura	II	fői.	10	Jó	Ig.szorg.	
26.	Titkó Erzsébet	II	fői.	8	Jó	Ig.szorg.	
27.	Toffing Erzsébet	III	k.f.	10	Ig.jó	Ig.szorg.	
28.	Urbán Erzsébet	III	m.f.	11	~~Jeles~~ Igen jó	Ig.szorg.	
29.	Urbán Ilona	II	fői.	10	Ig.jó	Ig.szorg.	
30.	Vadaady Kálmán	III	m.f.	9	Ig.jó	Szorgalmas	

Hallgatók névsora 1933-ban

Az 1933-34. tanév II. félévében gyakorlatot végzett hallgatók eredményei. Bános Gizella (2) később a Fizikai Intézet oktatója, majd a Gyakorló Gimnázium szakvezető tanára, Szőkefalvi-Nagy Béla (19) akadémikus, világhírű matematika professzor lett egyetemünkön.

Forrás: SZTE Fizikai Intézet

Names from 1933

The grades of the participants of the seminar of the second semester of 1933-34. Gizella Bános (2) who then became a lecturer of the Institute of Physics and subsequently a Head of Faculty at the Secondary School of SZTE. Béla Szőkefalvi-Nagy (19), who worked at our university, not only did he become a member of the Academy but also a world-renowned Professor of Mathematics.

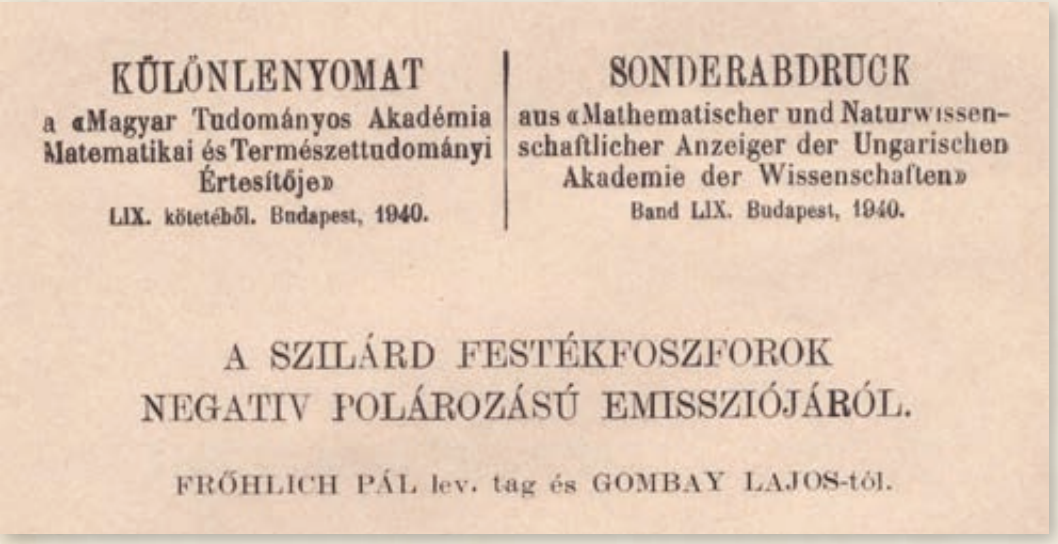

KÜLÖNLENYOMAT
a «Magyar Tudományos Akadémia Matematikai és Természettudományi Értesítője»
LIX. kötetéből. Budapest, 1940.

SONDERABDRUCK
aus «Mathematischer und Naturwissenschaftlicher Anzeiger der Ungarischen Akademie der Wissenschaften»
Band LIX. Budapest, 1940.

A SZILÁRD FESTÉKFOSZFOROK NEGATIV POLÁROZÁSÚ EMISSZIÓJÁRÓL.

FRŐHLICH PÁL lev. tag és GOMBAY LAJOS-tól.

1940-es kiadvány

Frőhlich Pál tanszékvezetésével (1924-49) megindult a kutatómunka és az eredmények publikálása zselatinba ágyazott festékek fényelnyelési és fénykibocsátási tulajdonságainak vizsgálatával. Gombay Lajos később a félvezetők vizsgálatával foglalkozott.

Forrás: SZTE Fizikai Intézet

A 1940 publication

Under the leadership of Pál Fröhlich, Head of Department (1924-49), the research and the publication of results started off with the study of the light absorption and emission properties of gel-embedded dye molecules. Lajos Gombay later studied the properties of semiconductors.

Intézeti kép

Budó Ágoston vezetésével (1950-1969) a Kísérleti Fizikai Intézetben nőtt az oktatók száma, melyet a megváltozott feladatok tettek szükségessé. Az 50-es évek végén egy értekezleten a tanteremben látjuk az Intézet dolgozóit. Az első sorban későbbi tanszékvezetők ülnek, Budó Ágoston jobb oldalán Ketskeméty István (Kísérleti Fizika:1970-87), balra Szalay László (Biofizika: 1969-90), Hevesi Imre (Kísérleti Fizika: 1988-94).

Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka

In the Institute

Due to the modified tasks, under Ágoston Budó (1950-1969) the number of lecturers in the Institute of Experimental Physics increased. Hereby we can see the staff of the Institute in the lecture room taken during a meeting, in the late 1950s. In the first row, future Heads of Departments are seated, István Ketskeméty (Experimental Physics: 1970-87) is to Ágoston Budó's right, László Szalay (Biophysics: 1969-90) and Imre Hevesi (Experimental Physics: 1988-94) are to his left, respectively.

Budó Ágoston és Sárkány Béla

Megújultak az előadások és gyakorlatok. A kép Budó Ágoston elektromosságtan előadásán készült, az azóta róla elnevezett tanteremben. Sárkány Béla volt az állandó segítője.

Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka

Ágoston Budó and Béla Sárkány

The lectures and practises were adapted. The photo depicts Ágoston Budó's lecture on electromagnetics in the lecture room that was subsequently named after him. Béla Sárkány was his long-term assistant.

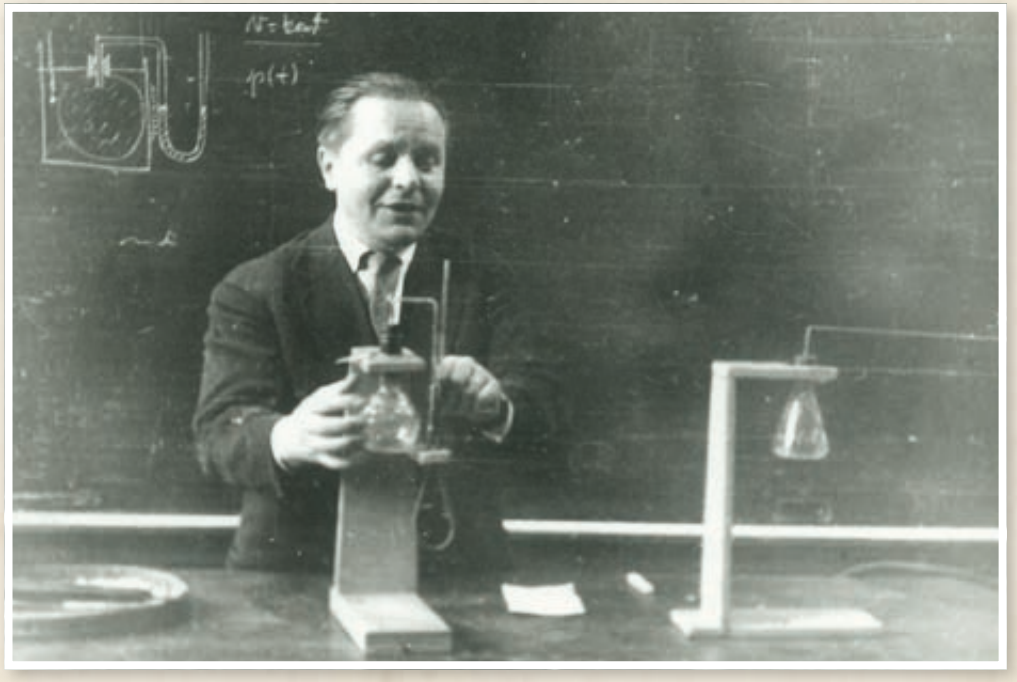

Szalay László előadása

Szalay László (1969-ben a Biofizika Tanszék alapító professzora) a mechanika és hőtan főkollégium előadója. A háború alatt szinte egyedül őrizte az Intézet eszközeit.

Forrás: SZTE Fizikai Intézet

László Szalay's lecture

László Szalay, (the founding professor of the Department of Biophysics in 1969) who was the Chief Lecturer of Mechanics and Thermodynamics, almost single-handedly protected the equipment of the Institute during the war.

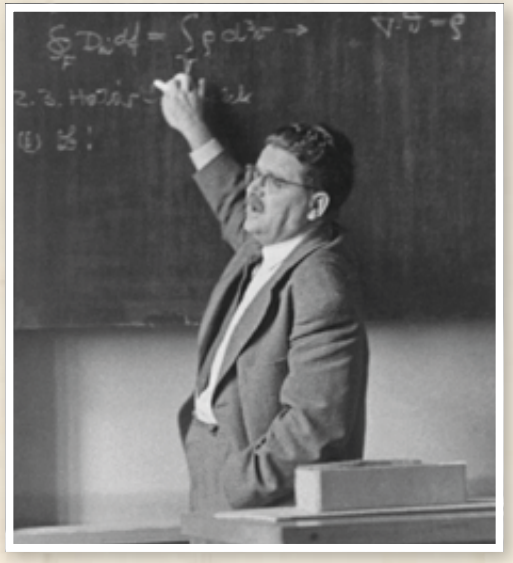

Dombi József a készülékével

A Kísérleti Fizikai Intézetben a festékoldatok lumineszcenciájának és a félvezetők tulajdonságainak vizsgálata indult el. Anyagi lehetőségek hiányában saját készítésű berendezéseken dolgoztak. A képen Dombi József látható az általa összeállított készülékkel.

Forrás: SZTE Fizikai Intézet

József Dombi with his equipment

The Institution of Experimental Physics launched research on the luminescence of dye solutions and the properties of semiconductors. However, the tight budget forced them to build their own equipment. The photo shows József Dombi by his own device.

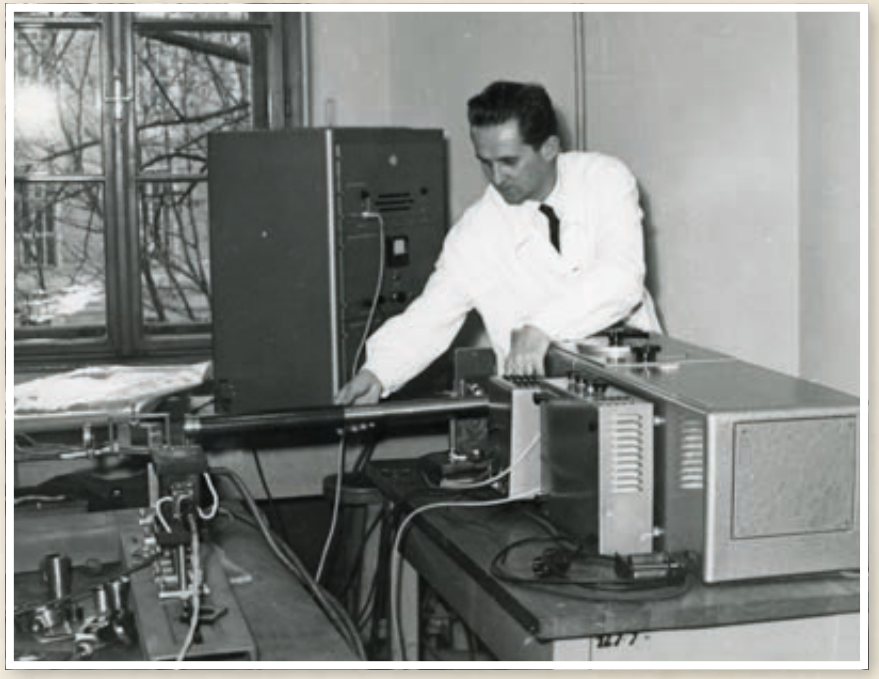

Horváth János

Horváth János elektrodinamika előadást tart matematika-fizika szakos hallgatóknak.

Forrás: SZTE Fizikai Intézet

János Horváth

János Horváth is giving a lecture on Electrodynamics to Mathematics and Physics Majors.

Raman látogatása

A kutatási eredmények nemzetközi elismertségét mutatja Sir Raman Nobel-díjas fizikus látogatása a Kísérleti Fizikai Tanszéken (1957). A Fizika Tanszékek között jó volt az együttműködés. A képen Horváth János (az Elméleti Fizikai Tanszék vezetője), Sir Raman, Budó Ágoston, Szalay László és a Tanszékre akkor került fiatal Gyulai József (később akadémikus) látható.

Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka

Raman's visit

The internationally acclaimed research results drew the attention of many including the Nobel prize winning physicist Sir Raman, who visited the Department of Experimental Physics in 1957. In fact, the Departments of Physics cooperated well. The photo captures János Horváth (Head of the Theoretical Physics Department), Sir Raman, Ágoston Budó, László Szalay and the young József Gyulai who became later on a member of the Academy.

Hallgatói Labor

Ma jól felszerelt hallgatói laboratóriumokban folynak a gyakorlati órák fizikus, mérnök, tanárszakos stb. hallgatók számára.

Forrás: SZTE Fizikai Intézet

Student's Lab

Nowadays, well equipped art labs are available for physics and engineering students as well as for trainee secondary school teachers etc..

SZAB labor

Budó Ágoston 1951-ben Kossuth-díjat kapott, 1961-ben az MTA tagja lett, dolgozik az Akadémia elnökségében. Megalakult az MTA Lumineszcencia és Félvezető Tanszéki Kutató Csoport, lehetőséget adva a kutatások fellendülésének. Székházat kap a megalakult első vidéki Akadémiai Bizottság Szegeden. Több évre félvezetős kutató laborok is működtek az épületben. A képen az egyik laboratórium látható.

Forrás: SZTE Fizikai Intézet

SZAB Lab

Ágoston Budó was awarded the Kossuth prize in 1951, then went on to become a member of the Academy in 1961, which's Presidium granted him membership. By establishing the MTA Luminescence and Semiconductor Research Group of the Department of Physics, research was brought to a whole new level. The first Rural Academic Committee was also founded and moved to a separate site that had semiconductor labs like the one represented in the picture.

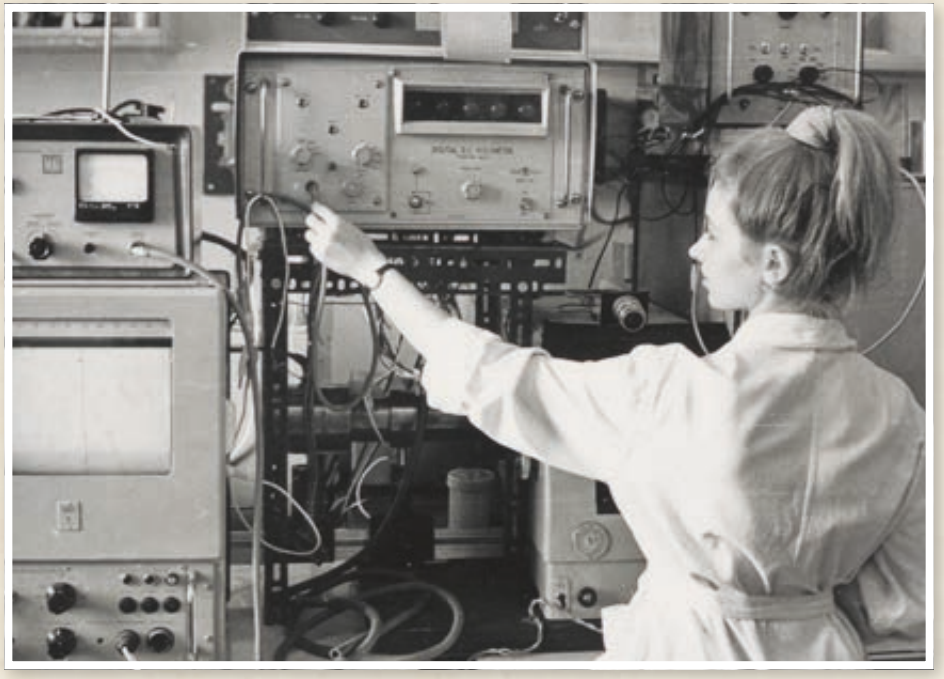

Félvezetős labor

Egyre több műszer beszerzésére lett lehetőség. A Tanszéken intenzív és eredményes félvezető vizsgálatok folytak Gombay Lajos, Hevesi Imre és Gyulai József vezetésével.

Forrás: SZTE Fizikai Intézet

Semiconductor Laboratories

The number of devices gradually expanded, and the Department persisted in conducting successful research on semiconductors with the lead of Lajos Gombay, Imre Hevesi and József Gyulai.

Perkin-Elmer készülék

Egyre több nagyműszer beszerzése vált lehetségessé. A Biofizikai Tanszéken működő több fluoreszcencia jellemző mérésére alkalmas Perkin-Elmer készüléket a többi fizikai tanszék kutatói is használták.

Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka

Perkin-Elmer equipment

It became possible to acquire more and larger equipment, such as the Perkin-Elmer device for measuring fluorescence at the Department of Biophysics, which was ultimately shared with physicists of other departments as well.

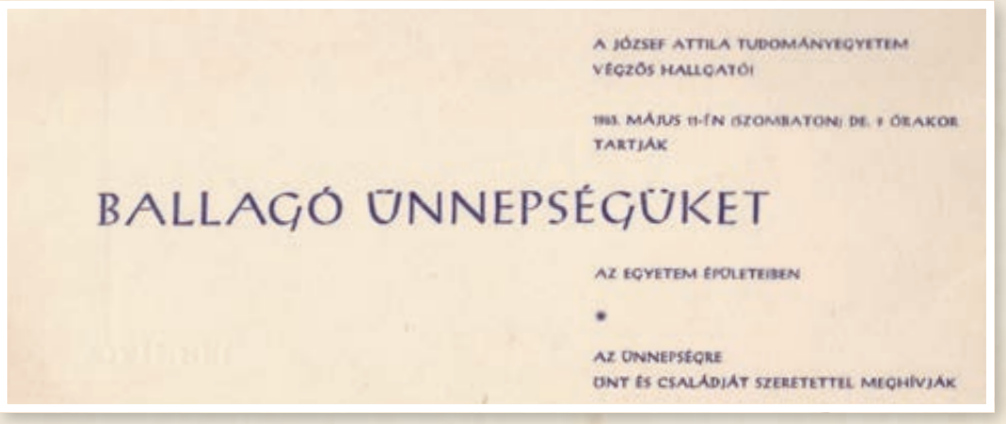
A JÓZSEF ATTILA TUDOMÁNYEGYETEM
VÉGZŐS HALLGATÓI

1963. MÁJUS 11-ÉN (SZOMBATON) DE. 9 ÓRAKOR
TARTJÁK

BALLAGÓ ÜNNEPSÉGÜKET

AZ EGYETEM ÉPÜLETEIBEN

AZ ÜNNEPSÉGRE
ÖNT ÉS CSALÁDJÁT SZERETETTEL MEGHÍVJÁK

Ballagási meghívó

1962-től az egyetem felvette József Attila nevét. A megnövekedett hallgatói, oktatói létszám a karok erősödését okozta. Hagyomány volt a végzős hallgatók karonkénti ballagása és búcsúztatása.

Forrás: SZTE Fizikai Intézet

Graduation invitation

The University was renamed after Attila József in 1962. The expanding number of students and lecturers contributed to the development of the faculties. Traditionally, faculties used to say farewell and celebrate the graduation of students.

Ballagás

A 1963-ban végzett TTK-sok menetének élén a mat-fiz szakosok haladtak. Ebből az évfolyamból viszonylag sokan tudtak az egyes intézetekben maradni.

Forrás: SZTE Fizikai Intézet

Graduation

The maths and physics majors led the Faculty of Science' procession in 1963. Many of the graduates of that year settled with dear respective Institutes.

ICL konferencia

A lumineszcencia vizsgálatok eredményei nemzetközi elismertséget hoztak a magyar és különösen a szegedi kutatóknak. Ezt mutatja, hogy 1966-ban Budapesten rendezték meg az I. Nemzetközi Lumineszcencia Konferenciát (ICL). A képen a szegedi résztvevők láthatók.

Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka

International Conference on Luminescence (ICL)

Ground breaking results in the field of luminescence brought Hungarian and especially the researchers of Szeged international fame and recognition. For that, Budapest became the host of the 1st International Conference on Luminescence (ICL). The picture shows the participants from Szeged.

Könyvtár

Kitüntetés, nyugdíjazás, nevezetes születésnapok alkalmából gyakran gyűltek össze a Fizikai Tanszékek dolgozói.

Forrás: SZTE Fizikai Intézet

The Library

Illustrious dates, like awards, retirements, notable birthdays, often brought the Institution of Physics' staff together.

Tanszékvezetői szoba

A tanszékvezetői szobában Vize László docenst köszöntik. Balról Bor Zsolt (1989-ben megalapította és vezette 2006-ig az Optikai és Kvantumelektronikai Tanszéket, ahol nemzetközileg elismert lézerkutatás folyt.) Dombi József (nyugdíjba vonulása után 90 éves kora ellenére is oktatott – „Tanárok tanára") és Vize László.

Forrás: SZTE Fizikai Intézet

Head of Department's Office

Associate Professor László Vize is celebrated in the Head Office. On the left, Zsolt Bor (who founded (1989) and headed the Department of Optics and Quantum Electronics until 2006, where internationally acknowledged laser research was conducted), József Dombi (who continued teaching post retirement - often referred to as "Teacher of teachers") and László Vize.

Az első festéklézer

A Kísérleti Fizikai Tanszéken készítették Bor Zsolt, Rácz Béla, és Szabó Gábor az első festéklézert, amelyet bemutattak a BNV-n (Budapesti Nemzetközi Vásár). Több kutatóhelynek is készítettek megrendelésre.

Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka

The 1st dye laser

The Department of Experimental Physics namely Zsolt Bor, Béla Rácz and Gábor Szabó in the forefront assembled the first dye laser, which was subsequently debuted at the BNV (Budapest International Fair). Furthermore, the device was commissioned by other research facilities.

TEWATI

Nagy teljesítményű, terawattos Ti:zafír lézer működés közben az Optikai és Kvantumelektronikai Tanszéken.

Forrás: SZTE Fizikai Intézet

TEWATI

High-intensity terawatt Ti:sapphire laser in operation at the Department of Optics and Quantum Electronics.

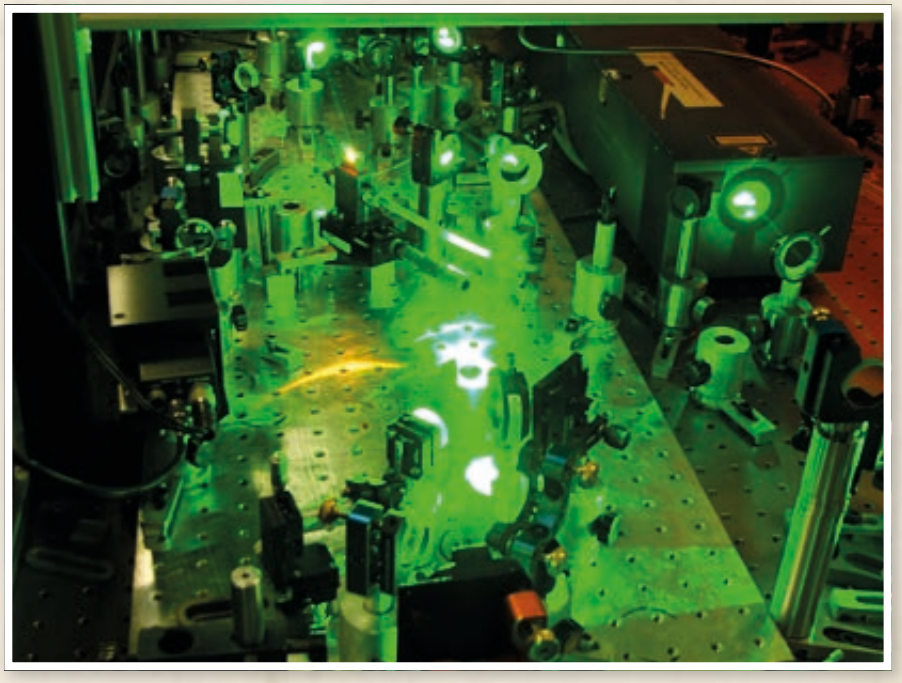

Földrajzi és Földtudományi Intézet

A 2016-os évtől a Kar többi tanszékcsoportjához hasonlóan a Földrajzi és Földtani Tanszékcsoport is intézetté alakult és innentől kezdve Földrajzi és Földtudományi Intézetként működik tovább. Az Intézet vezetője Dr. Pál-Molnár Elemér. Az Intézet szerkezete a korábbiakhoz képest nem változott, 5 tanszékre tagolódik, ezek az alábbiak: Ásványtani, Geokémiai és Kőzettani Tanszék, Éghajlattani és Tájföldrajzi Tanszék, Földtani és Őslénytani Tanszék, Gazdaság- és Társadalomföldrajz Tanszék, Geoinformatikai, Természet- és Környezetföldrajzi Tanszék.

Oktatási szempontból az utóbbi időszak legnagyobb feladata az ún. bolognai rendszerhez igazodóan a BSc és MSc képzések új tematikájának kialakítása volt. A munka eredményeként a Tanszékcsoport két önálló BSc képzést (földrajz, földtudományi) indított 2006-tól, az MSc-s képzések (geográfus, földtudomány) pedig 2009-től működnek. 2020-tól az Intézet vette gondozásába a környezetmérnöki BSc és a Környezetmérnök MSc képzéseket is. Az Intézet aktívan részt vesz a tanárképzésekben. Az Intézet a Földtudományok Doktori Iskola 5 képzési programjáért felelős és részt vesz a Környezettudományi Doktori Iskola programjaiban is.

A 2000-es években megnövekedett hallgatói létszám igényeinek megfelelően fokozatosan korszerűsödtek az előadótermek, a laborok és a számítógéptermek, így napjainkra országos szinten is az egyik legkorszerűbb és egyben legszebb körülmények között tanulhatnak a hallgatók. Jelenleg 9 tanteremben, 16 laboratóriumban zajlik az oktatói és kutatói munka. 1946-ban az Éghajlattani és Tájföldrajzi Tanszéken került elhelyezésre az OMSZ és az SZTE által közösen üzemeltetett meteorológiai állomás.

Az Intézetben számos kutatócsoport működik a legváltozatosabb és legaktuálisabb témákat érintve. A Gazdaság- és Társadalomföldrajz Tanszéken többek között pl. az okos és fenntartható városokkal kapcsolatos kutatásokat végeznek, míg a Geoinformatikai, Természet- és Környezetföldrajzi Tanszék munkatársai a környezetünk tér- és időbeli változását vizsgálják terepi, laboratóriumi és távérzékeléses módszerekkel. Az Éghajlattani és Tájföldrajzi Tanszéken többek között a városi környezet éghajlatmódosító hatásait, a városi mikrokörnyezetek humánkomfort-viszonyait és

Institute of Geosciences

The Division of Geography and Geology, similarly to the other divisions of the faculty, became an institute in 2016, and since then has been called the Institute of Geosciences, led by Dr. Elemér Pál-Molnár. The structural division of the Institute though has not been changed, it comprises 5 departments as follows: Mineralogy, Geochemistry and Petrology; Climatology and Landscape Ecology; Geology and Paleontology, Economic and Social Geography; Geoinformatics, Physical and Environmental Geography.

From an educational perspective the most significant achievement of the past two decades was the development of BSc and MSc courses in relation with the Bologna Process. Consequently, two independent BSc degrees (Geography and Earth Sciences) and two MSc degrees (Geography and Earth Sciences) were launched in 2006 and 2009, respectively. The Institute has also been in charge of managing the BSc and MSc degrees in Environmental Engineering since 2020. Furthermore, we take a keen interest in teacher training as well as in the program of the Doctoral School of Earth Science, having been responsible for 5 programmes. In addition, the Institute also takes part in the programs of the Doctoral School of Environmental Science.

As a result of a steady growth in student numbers during the 2000s, facilities, such as lecture halls, laboratories or the IT infrastructure were gradually upgraded to meet the demands. So today, students can immerse themselves in their studies in a modern and attractive environment. At present, we have 9 lecture rooms and 16 laboratories for teaching and researching purposes. There is also a climate station located at the Department of Climatology and Landscape Ecology managed jointly by the Hungarian Meteorological Service (OMSZ) and the University of Szeged (SZTE).

The Institute has several research groups working on various topics. While the Department of Economic and Social Geography, conducts a research on smart and sustainable cities, the scientists of the Department of Geoinformatics and the Department of Physical and Environmental Geography investigate the spatial and

a városklíma és a globális klímaváltozás kapcsolatát vizsgálják. A Földtani és Őslénytani Tanszék kutatói igyekeznek feltárni a múltbéli évezredes, évszázados léptékű klíma és környezetváltozások emberi kultúrákra gyakorolt hatását. Az Ásványtani, Geokémiai és Kőzettani Tanszék munkatársai pedig többek között vulkanológiai, rezervoárgeológiai, hidrogeológiai és geotermikus kutatásokat is végeznek.

A nálunk tanuló hallgatók kiválóan szerepelnek az országos megmérettetéseken, pl. a kétévente megrendezett Országos Tudományos Diákköri Konferencián és az Országos Felsőoktatási Környezettudományi Diákköri konferencián is.

A Földrajzi és Földtudományi Intézet számos érdekes programot kínál az érdeklődőknek. Az Ásványtani, Geokémiai és Kőzettani Tanszék gondozásában található hazánk egyik legjelentősebb ásványkollekciója, a Koch Sándor Ásványgyűjtemény, valamint az érdeklődők első kézből kaphatnak információt a Föld és élet fejlődéséről a Földtani és Őslénytani Tanszék Őslénytani Gyűjteményének tárlatvezetésén. Ezen kívül a Geoinformatikai, Természet- és Környezetföldrajzi Tanszéken található a műholdképfal, melyen 100×100 km méretű területet ábrázoló 1 m^2-es táblákon, megkapó geometriai felbontás mellett tanulmányozhatjuk Magyarország tájait, folyóit, településeit. Szintén itt található a szegedi nagy árvíz 138. évfordulójára megalkotott árvízi elöntési makett, mely igen szemléletesen mutatja meg azt, hogyan kerítette be a várost a Tisza. A fenti látványosságok megtekintésére az Intézet szívesen látja az érdeklődő középiskolás diákokat.

2017-ben megújult az Intézet honlapja, ahol jelenleg is naprakész hírekkel és információkkal várjuk az odalátogatókat: geosci.u-szeged.hu

temporal change of our environment using various field, laboratory and satellite based techniques. In the Department of Climatology and Landscape Ecology the climate-modifying effects of the urban environment, the human comfort conditions of urban microenvironments, and the relationship between urban climate and global climate change are primarily examined. Researchers at the Department of Geology and Paleontology are unraveling the impacts of past millennial and centennial-scale climate and environmental changes on human communities.

In the Department of Mineralogy, Geochemistry and Petrology researchers focus on volcanology, reservoir geology, hydrogeology, as well as geothermal research.

Our students are usually highly recognised for their excellent performance at national student competitions, like the National Scientific Student Conference (OTDK) held every two years, and the National Higher Education Student Conference for Environmental Sciences.

The Institute of Geosciences offers various fascinating programs to everyone. The Department of Mineralogy, Geochemistry and Petrology supervises one of Hungary's most fundamental mineral collections, the Sándor Koch Mineral Collection. Those interested can get first-hand information on the development of Earth and life, by visiting the Paleontological Collection of the Department of Geology and Paleontology. At the Department of Geoinformatics, Physical and Environmental Geography a fascinating satellite image wall can be studied by the visitors. The mosaic is made up of 1 m^2 panels, each displaying a 100 km^2 area, and showing the landscape, rivers and settlements of Hungary at a very high spatial resolution. You can also find here the flood model of the Great Flood of Szeged, made for its 138th anniversary. It interactively visualises how the Tisza surrounded and impounded the city in 1879. The Institute warmly welcomes those interested to view these attractions at any time.

The institution's webpage was upgraded in 2017, hence we can provide up-to-date news and information to our visitors: geosci.u-szeged.hu

Bentlakásos egyetem a professzoroknak

Az országban szinte elsőként szerelték fel a Kolozsvárról elszármazott egyetemet a legmodernebb vizsgálati eszközökkel, de a professzoroknak modern és kényelmes irodákat is biztosított az egyetem, ahol saját távbeszélő fővonal is a rendelkezésre állt a gyorsabb tudományos diskurzus érdekében. Nem ritkán a professzorok az egyetemi épületben saját lakóresszel rendelkeztek. Az 1938-ból származó képünkön Szentpétery Zsigmond Kolozsvárról elszármazott geológus és petrográfus professzor látható dolgozószobájában. Tiszteletére termet neveztek el a Földrajzi és Földtudományi Intézetben

Forrás: Földrajzi és Földtudományi Intézet

Boarding university for professors

The university, which was moved from Kolozsvár (Cluj Napoca) was one of the first facilitated with the latest equipment, not to mention the modern and comfortable offices for the professors, provided with a telephone main line which contributed to a faster scientific discourse. In addition to that, professors quite often had their own apartments within the university walls. The photo from 1938 depicts prof. Zsigmond Szentpétery a geologist and petrographer working in his room. A lecture hall named after him pays tribute to his work in the Institute of Geography and Geosciences

Élmunkások a laboratóriumi vizsgálatokban

A földtudomány természettudományként nem túlzottan vádolható politikai ideológiai elhajlásokkal, azonban az ötvenes években a megfelelő ideológiai nevelés keretében az intézet irodáiban is megjelent a korszellemnek megfelelő Lenin-kép, a magyar-szovjet barátságot szimbolizáló zászlók, és helyet kapott pár propaganda plakát is, mely felszólítja szemlélőjét, hogy ne pazaroljon. Ennek ellenére, vagy emellett a földtani-őslénytani tudományos eredmények sorra születtek az 1950-es években.

Forrás: Földrajzi és Földtudományi Intézet

On top at lab work

Geoscience , as a part of natural sciences, cannot be accused of being politically or ideologically corrupted. However, the ‘50s found Lenin’s portraits hanging on the offices’ walls serving the ideological norm of the time, as well as flags which were to symbolize the Hungarian-Soviet friendship. To top it all, posters propagandizing the viewers not to waste, were also displayed. Nevertheless, or in addition, geological and paleontological scientific results were made in great succession in the 1950s.

Egyetemi névadó ünnepségek

A rendszerváltozás előtti időkben szokás volt keresztelők helyett névadó ünnepségeket rendezni. Az egyetemi közösség is rendszeresen tartott egyetemi és kari névadó ünnepségeket. Mára már nem létező esemény, de egykori és jelenlegi oktatóink közül is többen részt vettek az 1969 óta rendszeresen megrendezett ünnepségen. Szónokyné Ancsin Gabriella ny. egyetemi adjunktus (jobbra fent) a névadó ünnepségen aláírja a névadó anyakönyét 1982-ben mint névadó. Jelenlegi oktatónk, Szilassi Péter egyetemi docens pedig mint névadott volt jelen egy ilyen rendezvényen (kis hír). A kisgyermek Szilassi Péter a Földrajzi és Földtudományi Intézet egyetemi docense (jobbra lent) Fogarasi Ilona és Dr. Szilassi Lajos a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Matematika Tanszékének címzetes főiskolai tanára kezében látható.

Naming ceremonies at the university

Prior to the fall of communism, it was quite common to hold naming ceremonies instead of baptism. The academic community regularly conducted naming ceremonies at the university and the faculties. Although it is out of fashion now, many of our former and current university lecturers were active participants on these events from 1969 onwards. On the photo Gabriella Ancsin Szónoky a retired Assistant Lecturer (top right) as the name giving person signs the family register on the ceremony organized for Péter Szilassi, who is presently an Associate Professorat the Institute of Geography and Geosciences . The baby Péter Szilassi, an Associate Professor (bottom right), is in the hands of Ilona Fogarasi and Dr. Lajos Szilassi, Honorary college professor of the Department of Mathematics at the Juhász Gyula Teacher Training College.

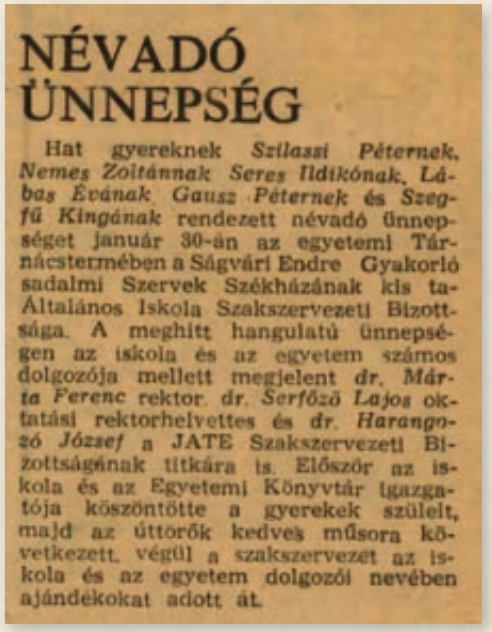

NÉVADÓ ÜNNEPSÉG

Hat gyereknek *Szilassi Péternek, Nemes Zoltánnak Seres Ildikónak, Lábas Évának Gausz Péternek* és *Szegfű Kingának* rendezett névadó ünnepséget január 30-án az egyetemi Tárnácstermében a Ságvári Endre Gyakorló sadalmi Szervek Székházának kis ta-Általános Iskola Szakszervezeti Bizottsága. A meghitt hangulatú ünnepségen az iskola és az egyetem számos dolgozója mellett megjelent *dr. Márta Ferenc* rektor, *dr. Serfőző Lajos* oktatási rektorhelyettes és *dr. Harangozó József* a JATE Szakszervezeti Bizottságának titkára is. Először az iskola és az Egyetemi Könyvtár igazgatója köszöntötte a gyerekek szülelt, majd az úttörők kedves műsora következett, végül a szakszervezet az iskola és az egyetem dolgozói nevében ajándékokat adott át.

Névadó ünnepségről szóló hírek az egyetemi újság, a Szegedi Egyetem 1971-es évi számában.
Forrás: Szegedi Egyetem 1971

News about the naming ceremony in the university newspaper called Szeged University in 1971.

Forrás: Szónokyné Ancsin Gabriella

Forrás: Szilassi Péter

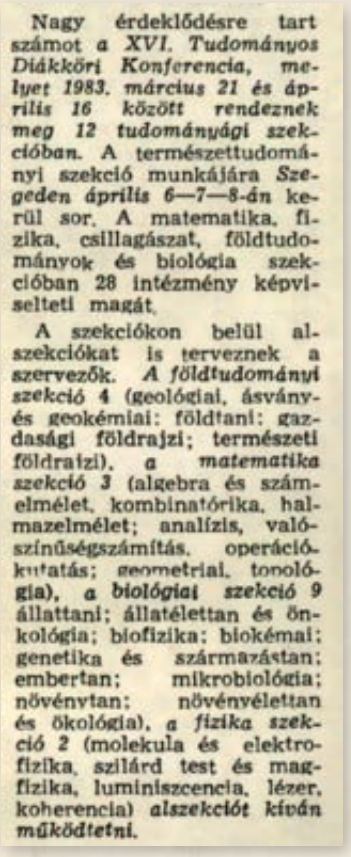

Nagy érdeklődésre tart számot a *XVI. Tudományos Diákköri Konferencia*, melyet *1983. március 21 és április 16 között rendeznek meg 12 tudományági szekcióban.* A természettudományi szekció munkájára *Szegeden április 6—7—8-án* kerül sor. A matematika, fizika, csillagászat, földtudományok és biológia szekcióban 28 intézmény képviselteti magát.

A szekciókon belül alszekciókat is terveznek a szervezők. *A földtudományi szekció 4* (geológiai, ásvány- és geokémiai; földtani; gazdasági földrajzi; természeti földrajzi), *a matematika szekció 3* (algebra és számelmélet, kombinatórika, halmazelmélet; analízis, valószínűségszámítás, operációkutatás; geometriai, topológia), *a biológiai szekció 9* állattani; állatélettan és önkológia; biofizika; biokémai; genetika és származástan; embertan; mikrobiológia; növénytan; növényélettan és ökológia), *a fizika szekció 2* (molekula és elektrofizika, szilárd test és magfizika, luminiszcencia, lézer, koherencia) *alszekciót kíván működtetni.*

Forrás: Szónokyné Ancsin Gabriella

Forrás: Szegedi Egyetem 1983

Tudományos Diákköri Konferenciák (TDK)

Az SZTE TTIK kiválósága nem csak az oktatói, de hallgatói kiválóságából is fakad. Az OTDK-mozgalom az 1950-es évek óta része az egyetemi mindennapoknak. A Földrajzi és Földtudományi Intézet, illetve jogelődje, rendre kiváló eredménnyel szerepelt ezeken a rendezvényeken. 2021-ben az SZTE rendezhette a FiFöMa szekciót, melyben több mint 100 földrajzos, földtudományos pályamunkát mutattak be, az SZTE-ről pedig 30-nál is több pályamunka indult. 1983-ban is hasonlóan nagy érdeklődés volt (hírek), ahol egy nagyságrenddel kevesebb, 4 szegedi pályamunkát mutattak be. A képen Kocsis Károly akadémikus tartja előadását (jobb), Pál Ágnes ny. egyetemi magántanár (a diavetítő mellett), Szónokyné Ancsin Gabriella ny. egyetemi docens (bal) és a hátsó sorban Kovács Zoltán akadémikus, tanszékvezető tekint ki diáktársa mögül.

Conference of Scientific Students' Associations

The excellence of the Faculty of Science and Informatics at the University of Szeged is strongly associated with its outstanding students. The National Scientific Student Conference (OTDK) movement has formed a steady part of university life from the 1950s onwards. The Institute of Geography and Geosciences as well as its predecessor has regularly performed superbly in these events. In 2021, the University of Szeged hosted the Physics – Geography – Mathematics session. The number of scientific talks in the field was over a hundred, out of which, more than 30 came from the University of Szeged. The occasion also sparked great interest in 1983 (news). The number of presentations was significantly less (4 from Szeged). On the photo Károly Kocsis a member of the Hungarian Academy of Sciences (on the right) presents his work. Other prominent persons are also present in the audience: prof. Ágnes Pálretired Professor(by the slide projector), Gabriella Ancsin Szónoky retired Assistant Lecturer (on the left) and Zoltán Kovács, a member of the Hungarian Academy of Sciences and presently the Head of the Department of Economic and Social Geography (in the last row).

Tanszéki élet

A Földrajzi és Földtudományi Intézet Tanszékei igen aktív közösségi élettel rendelkeztek és rendelkeznek napjainkban is. A tudományos eszmecsere mellett a kikapcsolódás és a baráti kapcsolatok ápolását is szolgálták ezek a rendezvények egészen a kezdetektől (1934, Sátoraljaújhely, Mezősi József és Miháltz István). Gyakran tartottak kihelyezett tanszéki értekezleteket az akkori Gazdasági Földrajzi, ma Gazdaság- és Társadalomföldrajzi Tanszéken is, például az ásotthalmi egyetemi Klebelsberg-házban. A képen a kor státuszszimbólumai, a „kispolszki", a Trabant és a Lada mellett pózolnak a tanszék egykori és jelenlegi munkatársai, balról jobbra: Kovács Csaba, Garamhegyi Ábel, Dobó Mátyásné Babi, prof. Mészáros Rezső egykori rektor, Abonyiné Palotás Jolán, prof. Becsei József, prof. Burgerné prof. Gimes Anna, Kiss János és prof. Krajkó Gyula.

Department Life

The departments of the Institute of Geography and Geosciences have always had a vivid community life. Besides the scientific discourse, these events have nourished friendships and offered entertainment from the beginning (József Mezősi and István Miháltz, Sátoraljaújhely 1934-upper right photo).

Several meetings of the departments were held at other locations. The former Department of Economic Geography, now Department of Economic and Social Geography organised several meetings in the Klebelsberg-house, in Ásotthalom. The photo depicts former and current colleagues of the department standing next to the so called status symbols of the era, the Polski Fiat, the Trabant and the Lada. Persons from left to right are: Csaba Kovács, Ábel Garamhegyi, Mátyásné Dobó Babi, Prof. Rezső Mészáros former rector, Jolán Palotás Abonyiné, Prof. József Becsei, Prof. Burgerné Prof. Anna Gimes, János Kiss, Prof. Gyula Krajkó.

Forrás: Földrajzi és Földtudományi Intézet

Forrás: Szónokyné Ancsin Gabriella

Forrás: Földrajzi és Földtudományi Intézet

Szakmai utak és terepgyakorlatok

A szegedi földrajz és földtudomány legendás a terepgyakorlatairól és a tanulmányi útjairól. Generációk nőttek fel Jakucs professzor mellett, akinek Balkán-túráiról még napjainkban is tanítunk, és ahol olyan új eredmények születtek, melyek alapvetően formálták például a karsztkutatást. Erről Jakucs László professzor az egyetemi újságban tájékoztatta 1982-ben az egyetemi polgárságot (hírek). A gazdaságföldrajzosok is gyakran jártak tanulmányútra, például az egykori Szovjetunió tagköztársaságaiba. Képünkön az 1970-es években egy szegedi delegáció érkezik Közép-Ázsiába, ahol városépítésről, régiófejlesztésről, gazdasági körzetesítésről esett szó, mely ekkor az egyik fő kutatási terület volt.

Study and field trip

The Institute of Geography and Geosciences in Szeged has always been famous for its study and field trips. Generations have been brought up on the stories and attended the trips of Prof. Jakucs, whose Balkan tours are still part of the curriculum, since the scientific outcome fundamentally shaped karst research. Prof. László Jakucs reported these to the community of the university in a university newspaper from 1982 (source). The colleagues of the department of Economic Geography had numerous study trips as well, , for instance to the member states of the former Soviet Union. The photo depicts a delegation from the University of Szeged arriving into Central Asia in the 1970's, where the topics of urban and regional development, economic zonation were among the prime focus of research and dispute.

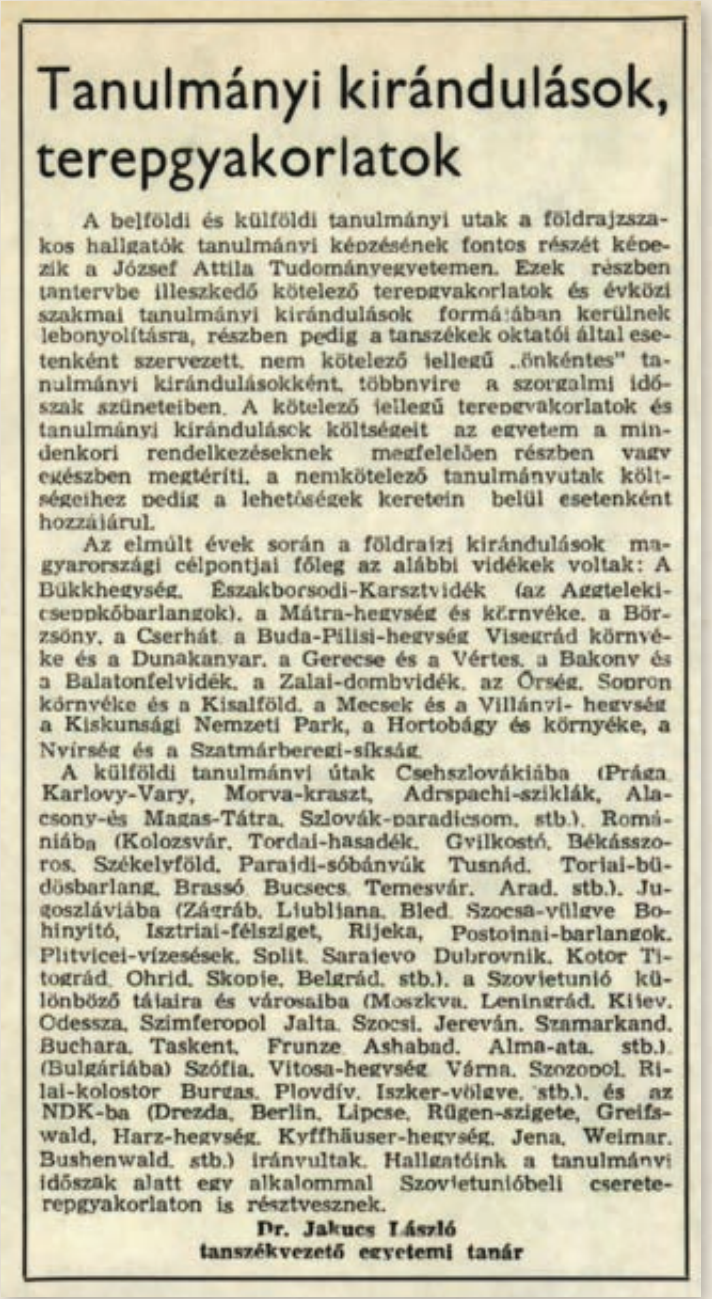

Tanulmányi kirándulások, terepgyakorlatok

A belföldi és külföldi tanulmányi utak a földrajszakos hallgatók tanulmányi képzésének fontos részét képezik a József Attila Tudományegyetemen. Ezek részben tantervbe illeszkedő kötelező terepgyakorlatok és évközi szakmai tanulmányi kirándulások formájában kerülnek lebonyolításra, részben pedig a tanszékek oktatói által esetenként szervezett, nem kötelező jellegű „önkéntes" tanulmányi kirándulásokként, többnyire a szorgalmi időszak szüneteiben. A kötelező jellegű terepgyakorlatok és tanulmányi kirándulások költségeit az egyetem a mindenkori rendelkezéseknek megfelelően részben vagy egészben megtéríti, a nemkötelező tanulmányutak költségeihez pedig a lehetőségek keretein belül esetenként hozzájárul.

Az elmúlt évek során a földrajzi kirándulások magyarországi célpontjai főleg az alábbi vidékek voltak: A Bükkhegység, Északborsodi-Karsztvidék (az Aggteleki-cseppkőbarlangok), a Mátra-hegység és környéke, a Börzsöny, a Cserhát, a Buda-Pilisi-hegység Visegrád környéke és a Dunakanyar, a Gerecse és a Vértes, a Bakony és a Balatonfelvidék, a Zalai-dombvidék, az Őrség, Sopron környéke és a Kisalföld, a Mecsek és a Villányi- hegység a Kiskunsági Nemzeti Park, a Hortobágy és környéke, a Nyírség és a Szatmárberegi-síkság.

A külföldi tanulmányi utak Csehszlovákiába (Prága, Karlovy-Vary, Morva-kraszt, Adrspachi-sziklák, Alacsony-és Magas-Tátra, Szlovák-paradicsom, stb.), Romániába (Kolozsvár, Tordai-hasadék, Gyilkostó, Békásszoros, Székelyföld, Parajdi-sóbányák Tusnád, Torjai-büdösbarlang, Brassó, Bucsecs, Temesvár, Arad, stb.), Jugoszláviába (Zágráb, Ljubljana, Bled, Szocsa-völgye Bohinyitó, Isztriai-félsziget, Rijeka, Postojnai-barlangok, Plitvicei-vízesések, Split, Sarajevo Dubrovnik, Kotor Titograd, Ohrid, Skopje, Belgrád, stb.), a Szovietunió különböző tájaira és városaiba (Moszkva, Leningrád, Kijev, Odessza, Szimferopol Jalta, Szocsi, Jereván, Szamarkand, Buchara, Taskent, Frunze Ashabad, Alma-ata, stb.), (Bulgáriába) Szófia, Vitosa-hegység Várna, Szozopol, Rilai-kolostor Burgas, Plovdív, Iszker-völgye, stb.), és az NDK-ba (Drezda, Berlin, Lipcse, Rügen-szigete, Greifswald, Harz-hegység, Kyffhäuser-hegység, Jena, Weimar, Bushenwald, stb.) irányultak. Hallgatóink a tanulmányi időszak alatt egy alkalommal Szovietunióbeli cserete-terepgyakorlaton is résztvesznek.

Dr. Jakucs László
tanszékvezető egyetemi tanár

Forrás: Szegedi Egyetem 1983

Forrás: Koncz Ferenc 2005

Szerenád és ballagás

A szegedi földrajzosok és földtudósok évtizedes hagyománya, hogy szerenádot és ballagást tartanak a képzés végeztével. Ekkor a végzősök végig járják az Intézet tanszékeit, ahol egy dalt adnak elő. Ha tetszett a dal, az oktatók megvendégelik a hallgatóságot. A ballagás pedig a szerenádot követő nap reggel van, amikor is hivatalosan elbúcsúznak az oktatók a hallgatóktól. Képünkön M. Tóth Tivadar tanszékvezető, egyetemi tanár köszönti a hallgatókat 2008-ban az Ásványtani, Geokémiai és Kőzettani Tanszéken. Az Éghajlattani és Tájföldrajzi Tanszéken pedig Keveiné Bárány Ilona professzor emerita és Makra László egyetemi tanár köszönti a hallgatókat 2005-ben.

Serenade and Graduation

Serenades given by graduates in Geography and Earth Sciences and holding a graduation ceremony has been a longstanding tradition at the Institute. On this occasion, the final-year students visit each department singing songs to the lecturers. If pleasing enough, then in return, students are treated with delicious food and drinks.

The graduation ceremony comes right the next day, which marks the official farewell of the students to their lecturers. On our photos Prof. Tivadar M. Tóth the Head of the Department is greeting students at the Department of Mineralogy, Geochemistry and Petrology in 2008 (upper right). Prof. Emerita Ilona Bárány Keveiné, and László Makra Associate Professor are greeting students at the Department of Climatology and Landscape Ecology in 2005 (lower right).

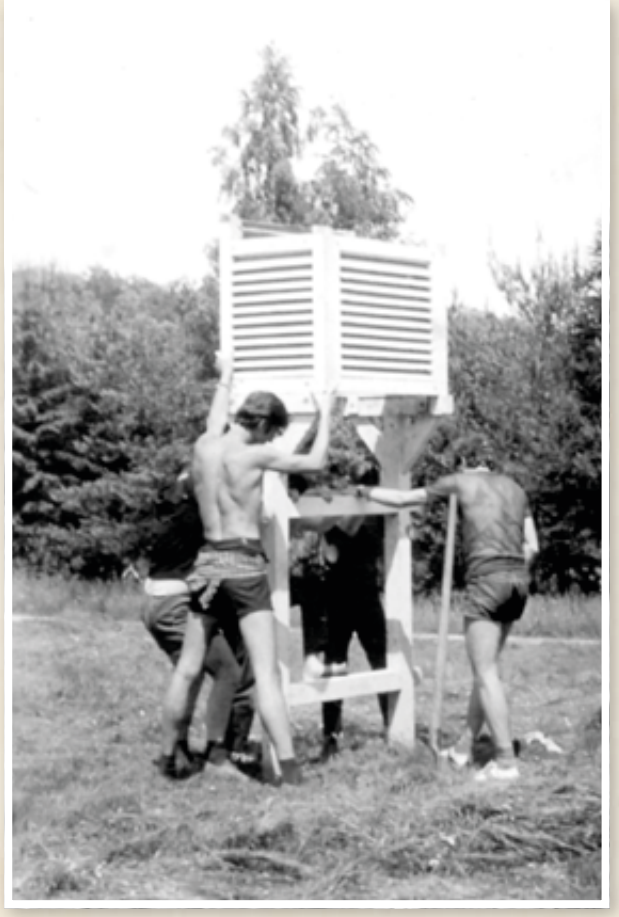

Forrás: Rakonczai János

Forrás: Kovács Attila

Éghajlattani és meteorológiai mérések

Intézetünkben nagy hagyománya van az éghajlattani és meteorológiai kutatásoknak. 1952-ben Wagner Richárd vezetésével alakult meg az Éghajlattani Tanszék, melynek vezetését 1972-ig látta el. Ebben az időszakban számos makro- és mikroklíma felmérés zajlott. Képünkön Rakonczai János prof. emeritus (jobbról) egy bükki terepi felmérésen 1970-ben éghajlati állomást telepít. A mikroklíma felmérések azóta is a tanszék egyik fő profilját adják, például 2015-ben egy átfogó város- és bioklíma felmérés zajlott Szegeden, Kovács Attila egyetemi adjunktus részvételével.

Climatological and meteorological measurements

Our institution has a long tradition of climatological and meteorological research. The Department of Climatology was founded in 1952 by Richárd Wagner, who headed it till 1972. In his time several macro and microclimate measurements were carried out. The photo (left) showcases Prof. Emeritus János Rakonczai (on the right) at work in the Bükk Mts, installing a weather station in 1970. Microclimate measurements have been in the forefront of the Department's activities since then. In fact, a comprehensive urban bioclimatic survey lead by Attila Kovács Assistant Professor was implemented in Szeged in 2015.

Forrás: Földrajzi és Földtudományi Intézet

Terepi megfigyelések

A földtudósok és földrajzosok évtizedek óta járják hazánk és a nagyvilág tájait, felfedezőtúrákat szerveznek, vagy az oktatásba csatornázzák be a terepi megfigyeléseket. Képünkön üledéktani megfigyeléseket végez Miháltz István (Földtani és Őslénytani Tsz. – középen) és Mezősi József professzor (Ásványtani, Geokémiai és Kőzettani Tsz. – balra mögötte) a hallgatósággal Dorozsmán az 1930-as években.

A hódmezővásárhelyi téglagyárban veszik a rétegződést szemügyre a földrajz szakos hallgatók 1969-ben (jobbra).

Field observations

Geoscientists and geographers have long been travelling around in and outside of the country, organizing explorations or building their field experiences into the education. On our photo above Prof. István Miháltz (Dept of Geology & Paleontology-center), Prof. József Mezősi (Dept of Mineralogy, Geochemistry and Petrology-left behind)is conducting sedimentological observations in Dorozsma in the 1930s with students.

Geography students are observing layering in the brickyard of Hódmezővásárhely, 1969 (on the right).

Forrás: Szónokyné Ancsin Gabriella

Forrás: Raucsikné Varga Andrea

Hallgatói túrák régen és most

1996-ban Tóth Imrével (középen, csíkos sapkában), az egykori Természeti Földrajzi Tanszék adjunktusával a Gyergyói-havasokban túráztak hallgatóink. A képen látható fiatalok közül többen ma már egyetemi oktatók: Buday Tamás (Debreceni Egyetem; balról az első, felső sor), Bajmócy Péter (SZTE Gazdaság- és Társadalomföldrajz Tanszék egyetemi docense; balról a második, felső sor), Kiss János Péter (Eötvös Loránd Tudományegyetem; alsó sor, balra).

Hagyománnyá vált, hogy a geológushallgatók Pál-Molnár Elemér intézetvezetővel (balra) egy Olaszországot átszelő Vulkántúrán vesznek részt.

Student trips then and now

On the upper right photo from 1996 Imre Tóth (in the center wearing a white cap with red stripes), a retired Assistant Professor of the former Department of Physical Geography, is hiking in the Gyergyó Mts with students of whom many are university lecturers today: Tamás Buday (University of Debrecen; 1st from the left on top), Péter Bajmócy (Associate Professor at the Department of Economic and Social Geography, University of Szeged; 2nd from the left on top), Péter János Kiss (Eötvös Loránd University; bottom left).

The Volcano Tour lead by the Head of the Institute Elemér Pál Molnár (left) across Italy has become a tradition and part of the curriculum for Geology students, 2017.

Forrás: Kiri Luca

Jakucs László Nemzetközi Középiskolai Földrajzverseny

2011 óta rendezzük meg Intézetünkben a Jakucs László neve fémjelezte tanulmányi versenyt, ahol a jelentkező diákok három fordulóban adhatnak számot földrajzi tudásukról. A versenyt minden évben egy tematika köré építik, és a középiskolai földrajz tananyagon túl ajánlott irodalmat is kapnak a résztvevő diákok. Az első fordulóban, az elődöntőben, a 30 legjobb csapatot választják ki a középdöntőben és a döntőben való versenyre. A döntőben a versengő csapatok szóban mérettetnek meg. Az első három helyezett csapat és kísérőtanáraik nagy értékű szakmai tanulmányúton vehetnek részt teljes ellátással (képünkön). 2020-ban rendhagyó módon online került megrendezésre az első forduló.

László Jakucs International Geography Contest for Secondary Schools

The competition, in the course of which candidates can demonstrate their knowledge in the field in three rounds, has been held since 2011. Each year, the competition is built around a particular theme, which requires additional literature besides the secondary school's curriculum. In the first round, the 30 best teams are selected to move on to the semi-final and subsequently to the final. In the final, teams are expected to present their subject matter orally. The best three teams and their teachers are awarded with prestigeous all-inclusive study trips (lower right). 2020 staged the competition's first round in an unconventional manner, online.

I LOVE FÖCI – a Jakucs-verseny védjegyévé vált logó.
Forrás: Földrajzi és Földtudományi Intézet

I LOVE GEOGRAPHY – The logo which has become the trademark of the competition.

Zajlik a döntő. Forrás: Nyári Diána

Final in action.

Kiránduló nyertes csapatok 2019-ben. Forrás: Földrajzi és Földtudományi Intézet

Winners on excursion in 2019.

Informatikai Intézet

A Szegedi Tudományegyetem Informatikai Intézete sok évtizedes múltra tekint vissza. Magyarországon a szegedi egyetemen vált elsőként szervezetileg is önállóvá az informatika a felsőoktatásban, az Informatikai Tanszékcsoport 1990-ben alakult meg. A kibernetikai, számítástechnikai tárgyú kutatások azonban már jóval korábban, az 1950-es évek második felében megkezdődtek az egyetemen Kalmár László (1905–1976) matematikaprofesszornak köszönhetően.

Az elmúlt bő fél évszázad során az informatika páratlan fejlődésen ment keresztül. A Szegedi Tudományegyetemen a kezdetben (1957) még csak külön engedélylyel, három hallgatóval meginduló számítástechnikai képzés immár önálló informatikai képzési területté vált, amit Szegeden öt alapszak, négy mesterszak és egy önálló doktori iskola képvisel, melyeken ma összesen közel 2500 hallgató tanul.

A Bolyai Intézet korábbi egyetlen Számítástudományi Tanszékének kiválásával 1990-ben megalakult Informatikai Tanszékcsoport Imreh Balázs vezetése mellett két tanszékkel kezdte meg a működését. A Számítástudományi Tanszéket Gécseg Ferenc, a Számítástudomány Alkalmazásai Tanszéket Csirik János vezette. A tanszékcsoporthoz csatlakozott a Kibernetikai Laboratóriumból kivált Kalmár Laboratórium is, amely 1993-ig mint kutatócsoport működött. Az immár 3 évtizede önálló Informatikai Intézeten belül jelenleg hat tanszék működik és fedi le az informatika igen széles területét.

Az indulást jelentő elektromechanikus gépek és az első elektroncsöves számítógépek világa már régen a múlté, az egyetemen a legkorszerűbb hardver- és szoftvereszközök állnak a hallgatók, oktatók és kutatók rendelkezésére. Az intézet széles kapcsolatrendszerrel bír, oktatói, kutatói munkássága nemzetközi szinten is ismert és elismert. A több mint fél évszázados hagyományokkal rendelkező szegedi informatikai képzés az ország élvonalába tartozik.

Institute of Informatics

The Institute of Informatics of the University of Szeged dates back several decades. For a start, it was the University of Szeged that initiated the independence of informatics within the institutional structure of higher education, which subsequently led to the establishment of the Departments of Informatics in 1990. On the other hand, research in the field of cybernetics and informatics had started long before that, in the second half of the 1950s, thanks to László Kalmár (1905–1976) Professor of Mathematics.

As a matter of fact, informatics has gone through an unparalleled development in the past 50 years. Whilst in the beginning (1957) there were only three students permitted officially to take up informatics, the subject has earned its reputation to become an independent field of study by now, offering five BSc and four MSc degrees as well as postgraduate studies for around 2500 students.

The Departments of Informatics with only two departments, headed by Balázs Imreh, launched its career in 1990, following the split of the former single Department of Computer Science of the Bolyai Institute. Back then, the Department of Computer Science was headed by Ferenc Gécseg, while the Department of Applications of Computer Science was managed by János Csirik. The Kalmár Laboratory, which had previously separated from the Cybernetics Laboratory, also joined the Divison thereafter, and functioned as a research group until 1993. Nowadays, the Institute of Informatics looks back on a 30-year-old history of autonomy, runs six departments and covers a wide scope of computer science.

The time of electromechanical machines, and the first electron tube-computers has long gone. Today, the university has state of the art hardware and software tools and devices at the disposal of students, lecturers and researchers. Furthermore, it has a wide network of contacts, and its scientists have been internationally acknowledged and acclaimed. In conclusion, the IT education in Szeged, with its tradition of more than half a century, is in the forefront of the country.

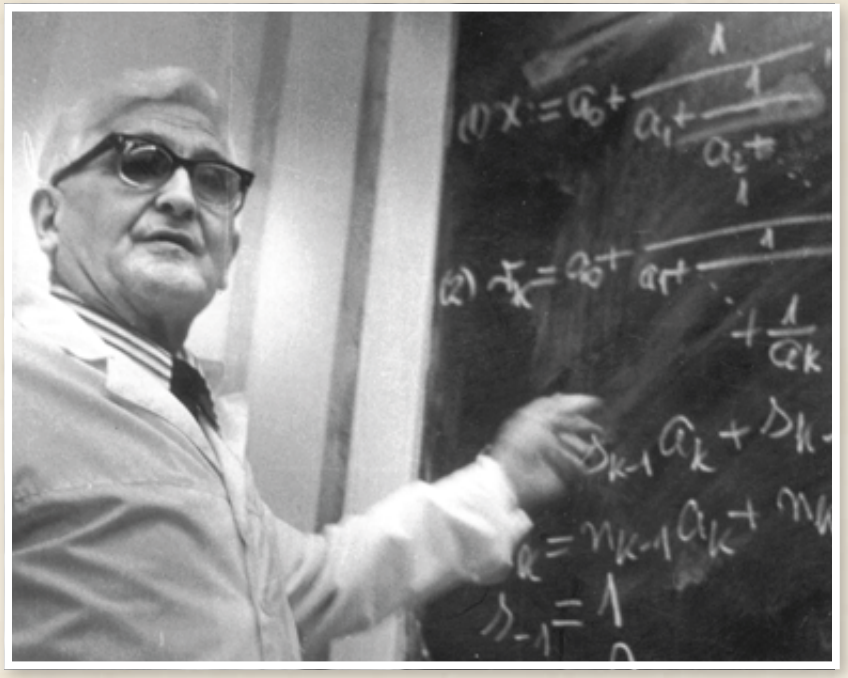

Kalmár László (1905-1976) Kossuth-díjas matematikaprofesszor, akadémikus, a számítástudomány hazai úttörője, előadás közben.
Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka; a fényképet Somogyi Károlyné készítette

László Kalmár (1905-1976) Kossuth Prize-winning mathematics professor, member of the Hungarian Academy of Sciences, and a pioneer of Computer Science in Hungary, during a lecture.

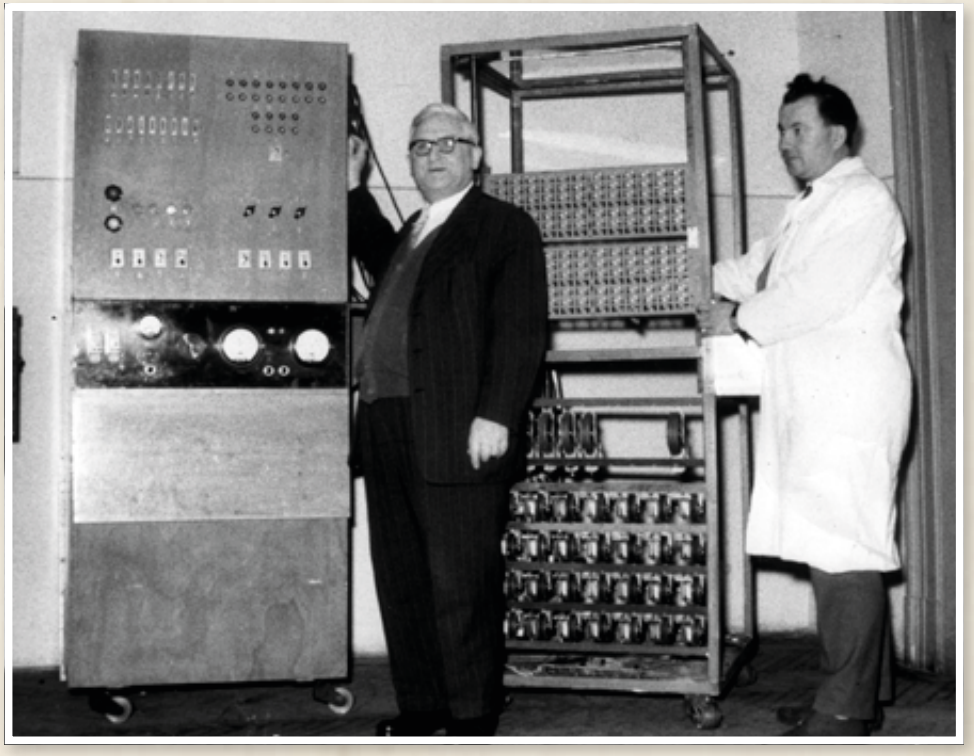

Kalmár László és Muszka Dániel az 1958-ban bemutatott szegedi logikai géppel.
Forrás: Kalmár Éva és Kalmár Zoltán

László Kalmár and Dániel Muszka with the logic machine of Szeged introduced in 1958.

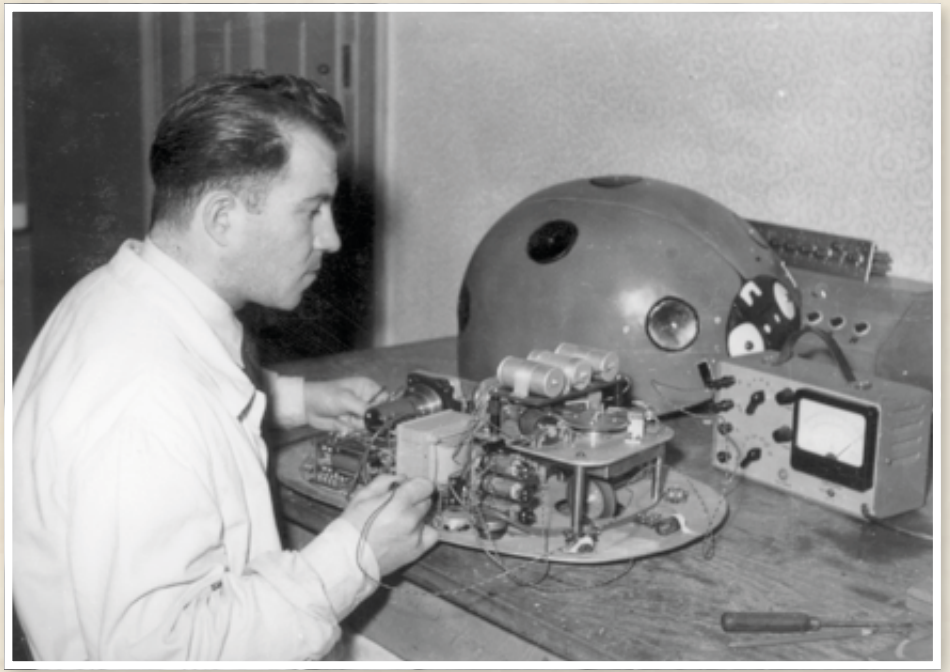

Muszka Dániel (1930-2018) az első hazai kibernetikai állatmodell alkotásával, az 1957-ben elkészült Szegedi Katicabogárral.

Forrás: Móra Ferenc Múzeum

Dániel Muszka (1930-2018) with his first domestic cybernetic animal model, the Ladybird of Szeged made in 1957.

Bereczki Ilona (1927-2004) és Varga Tibor (1931-2009) az első hazai építésű elektronikus számítógép, az M-3-M mellett Szegeden 1967-ben.

Forrás: 90 éves a szegedi természettudományi képzés, SZTE TTIK, 2011.

Ilona Bereczki (1927-2004) and Tibor Varga (1931-2009) by the M-3-M, the first domestically assembled electronic computer, Szeged 1967.

Farkas Bertalan és Magyari Béla (1949-2018) űrhajósoknak is megmutatják a Kibernetikai Laboratóriumot 1981-ben.
Forrás: Informatikai Intézet

Bertalan Farkas and Béla Magyari (1949-2018) astronauts are also being shown around the Cybernetics Laboratory in 1981.

Külföldi tudós látogatása a Kibernetikai Laboratóriumban 1982-ben. A számítógépnél V. N. Lavrik ül, mellette Bohus Mihály.
Forrás: Informatikai Intézet

A foreign scholar visiting the Cybernetics Laboratory in 1982. V. N. Lavrik is sitting at the computer, next to him is Mihály Bohus.

Munka a Kibernetikai Laboratóriumban az 1980-as években.

Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka

Work in the Cybernetics Laboratory in the 1980s.

Imreh Balázs (1945-2006) az 1990-ben alakult Informatikai Tanszékcsoport első vezetője.

Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka

Balázs Imreh (1945-2006) the first Head of the Departments of Informatics founded in 1990.

Gécseg Ferenc (1939-2014) egyetemi tanár, akadémikus, az automaták algebrai elméletének tudósa.

Forrás: 90 éves a szegedi természettudományi képzés, SZTE TTIK, 2011.

Ferenc Gécseg (1939-2014) professor, a member of the Hungarian Academy of Sciences, a scientist in the field of algebraic theory of automata.

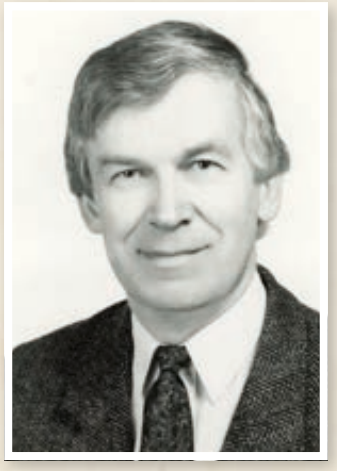

Csirik János Széchenyi-díjas programtervező matematikus, egyetemi tanár, az orvosi képfeldolgozási alkalmazások és a ládapakolási algoritmusok kutatója.

Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka

János Csirik Széchenyi Prize-winning professor of computer science, researcher in medical image processing applications and bin packing algorithms.

A Kalmár László Informatikai Intézet Árpád téri épülete.

Forrás: Informatikai Intézet

One of the buildings that forms a part of Kalmár László Institute of Informatics in Árpád Square.

Képfeldolgozó Nyári Iskola (SSIP) 2006-ban Szegeden. A kép bal oldalán Kuba Attila (1953-2006) professzor, a képfeldolgozás, a diszkrét tomográfia neves tudósa látható.

Forrás: Informatikai Intézet

A Summer School on Image Processing (SSIP) in Szeged, 2006. Prof. Attila Kuba (1953-2006), the acclaimed researcher of Discrete Tomography is on the left.

Dévényi Károly egy hétfő reggel 8 órai Programozás alapjai előadása a József Attila Tanulmányi és Információs Központ előadótermében 2007-ben.

(A rendszergazdák által módosított vicces kép.)

Forrás: Informatikai Intézet

Károly Dévényi at a lecture on the Foundation of Programming in the auditorium of the József Attila Study and Information Centre at 8AM on Monday, 2007.

(Funny picture modified by system administrators.)

Ésik Zoltán (1951-2016) professzor,
az Európai Tudományos Akadémia tagja,
az elméleti számítástudomány neves tudósa,
az iterációs elméletek kutatója.
Forrás: Vaszil György

Prof. Zoltán Ésik (1951-2016), a member of the European Academy of Sciences, a well-known scientist in theoretical computer science and a researcher of iteration theories.

Fülöp Zoltán professzor, 2005 és 2014 között
az Informatikai Intézet vezetője.
Forrás: Fülöp Zoltán

Prof. Zoltán Fülöp, Head of the Institute of Informatics from 2005 to 2014.

Csendes Tibor és Palágyi Kálmán professzorok díjakat adnak át
az informatikai doktorandusz konferencián (CSCS) 2008-ban.
Forrás: Informatikai Intézet

Prof. Tibor Csendes and Prof. Kálmán Palágyi awarding prizes at the Conference of PhD Students in Computer Science (CSCS), 2008.

Pillanatkép az ACM – SED Cup programozó versenyről az Informatikai Intézet Irinyi épületében 2016-ban.

Forrás: Informatikai Intézet

A snapshot at the ACM – SED Cup Programming Competition in the Irinyi Building of the Institute of Informatics.

Imreh Csanád (1975-2017) és Dombi József professzor a 2015-ben Szegeden megrendezett informatikai OTDK-n. Mellettük a kép bal oldalán Vámossy Zoltán (Óbudai Egyetem), az OTDK vezetője.

Forrás: Dombi József

Csanád Imreh (1975-2017) and Prof. József Dombi at the Informatics National Scientific Student Conferences (OTDK) in Szeged in 2015. Next to them on the left side of the picture is Zoltán Vámossy (Óbuda University), Head of the OTDK.

Gyimóthy Tibor professzor „Érti ezt valaki? Programanalízis millió sor felett” címmel akadémiai székfoglaló előadást tart 2019-ben.
Forrás: Herczeg Zoltán

Prof. Tibor Gyimóthy is giving his inaugural academic speech in 2019, entitled “Does Anybody Understand it? Program Analysis over a Million Lines”.

Jelasity Márk professzor az Árpád téri épület szervertermében 2020-ban.
Forrás: Bobkó Anna

Prof. Márk Jelasity in the server room of the Árpád Square building, 2020.

Kémiai Intézet

A kémia oktatása – a jogelőd intézményben, Kolozsvárott indult képzés folytatásaként – már 1921-ben megindult Szegeden, a mai Radnóti Miklós Gimnázium Tisza Lajos körúti épületében. Jelentős bővülést tett lehetővé a Dóm téri épületegyüttes, majd később a Rerrich Béla téren a Béke épület elkészülte, de kémiai egységek is kaptak helyet a Természettudományi Kar Aradi vértanúk terén álló főépületében, a korábbi Dugonics András Piarista Gimnáziumban.

A kezdetben Vegytani Intézet néven működő oktatási egység 1924-ben I. és II. Vegytani Intézetként kettévált, az előbbi Szerves és Gyógyszerész Vegytani, utóbbi Általános és Szervetlen Vegytani Intézetként élt tovább. Az elmúlt évtizedek során a további specializálódás eredményeként hat tanszék jött létre Alkalmazott Kémiai (napjainkban Alkalmazott és Környezeti Kémiai), Általános és Fizikai Kémiai, Szervetlen és Analitikai Kémiai, Szerves Kémiai, Kolloidkémiai, valamint Szilárdtest- és Radiokémiai Tanszék néven. Utóbb a szaktárgyak és a kutatócsoportokban folyó kutatási irányok interdiszciplináris jellegének erősödése integrációs folyamatot generált, így 2009-ben három tanszék (Fizikai Kémiai, Kolloidkémiai, Szilárdtest- és Radiokémiai) egyesült, és jelenleg Fizikai Kémiai és Anyagtudományi Tanszék néven működik. Az oktatást 1964-től a tanszékek munkáját koordináló Kémiai Szakbizottság szervezte, mely 1984-től Kémiai Tanszékcsoport néven, majd 2016-tól Kémiai Intézetként működik. A kezdetekben csupán kémia szakos tanárok képzése fokozatosan bővült vegyész, gyógyszerész, analitikus és méréstechnológus szakok alapításával, de a Bologna-elvek követelményeinek figyelembe vételével kialakuló többciklusú képzés alapján 2006-tól az intézet a kémiai képzések mellett tevékenyen részt vesz további alap- és mesterszakok, a környezettan, a környezetmérnök, az anyagmérnök és a molekuláris bionika szakok oktatásában. A Kémiai Intézet gondozásában jelenleg a Kémia, Anyagmérnök és Molekuláris Bionika alapszakok, valamint a Vegyész mesterszak állnak. Az intézet feladatai közé tartozik a biológia, a biomérnöki és a fizika alapszakok kémia tárgyainak tanítása is. A mesterdiplomát szerzett hallgatók a Kémia Doktori Iskola számos programjában, valamint a Környezettudományi Doktori Iskolában szerezhetnek tudományos (PhD) fokozatot.

E folyamatot illusztrálják az itt következő képek és dokumentumok, követve az elmúlt 100 év történéseit, eseményeit.

Institute of Chemistry

Chemistry education – as a continuation of a programme started in the legal predecessor institution in Kolozsvár – commenced in 1921 in Szeged in the buildings of the current Radnóti Miklós Gymnasium at the Tisza Lajos Boulevard. The construction of the ensemble of buildings at Dóm square and later the Béke building at Rerrich Square allowed of a significant expansion, but units of chemistry were also situated in the main building of the Faculty of Natural Sciences, the former Dugonics András Piarist Gymnasium, found at Aradi vértanúk square.

The single teaching department operating initially under the name “Vegytani Intézet” split into two units, “Vegytani Intézet I. and II.”, in 1924. The former one evolved into the Institute of Organic and Pharmaceutical Chemistry while the latter became the Institute of General and Inorganic Chemistry. During the last decades further specialization processes led to the foundation of six departments under the names of Department of Applied Chemistry (currently the Department of Applied and Environmental Chemistry), Department of General and Physical Chemistry, Department of Inorganic and Analytical Chemistry, Department of Organic Chemistry, Department of Colloid Chemistry and the Department of Solid State and Radiochemistry. Recently, the tendencies of the increasing interdisciplinary character of the various chemistry subjects, just as the diverse research directions running in the different research groups initiated an integration process leading to the fusion of three departments (General and Physical Chemistry, Colloid Chemistry, Solid State and Radiochemistry). Since 2009, this new unit has been operating under the name of Department of Physical Chemistry and Materials Science. After 1964, the teaching of chemistry, as well as the activities of the departments were organized and coordinated by the Commission on Chemistry, transforming into the Departments of Chemistry in 1984, and to its current form, the Institute of Chemistry, in 2016. The teaching profile of the institute, focussing only on the education of chemistry teachers in the beginnings, gradually expanded by the foundation of various training programmes just as Chemist, Pharmacist, Analyst and Instrumentalist. Since the 2006 transformation of our higher education to a multi-cycle system, according to the requirements of the Bologna-principles, the Institute of Chemistry has been actively participating in the bachelor and master training programmes of subjects, besides chemistry, like ecology and ecological engineering, materials engineering and molecular bionics. The Institute of Chemistry is the current coordinator of the Chemistry, Materials Engineering and Molecular Bionics Engineering BSc programmes and the Chemist MSc programme, but also has duties in delivering chemistry courses for students studying biology, bioengineering and physics at the BSc level. After earning their MSc degree, students may continue their trainings for a scientific (PhD) degree in various programmes of the Doctoral School of Chemistry or the Doctoral School of Environmental Sciences.

The course of the above progression is illustrated by the photos and documents hereunder, following the events of the past 100 years.

Rendes bölcsészetkari hallgató.

I.

(Név:) József Attila

rendes bölcsészetkari hallgatónak

az 1924/25 tanév II. félévére szóló anyakönyvi (származási) lapja.

1.020. kiszedett

Jegyzetek.

Tudnivalók.

III. A választott előadások

Jegyzetek.

Beiktattatott.

Jegyzetek.

Középen: József Attila lepecsételt fotója egy, a Magyar Királyi Ferencz József Tudományegyetemen készült hallgatói dokumentumból az 1920-as évekből;

Balra és jobbra: József Attila, „rendes" bölcsészkari hallgató felvett kurzusainak listája az 1924/25 tanév törzskönyve alapján, köztük Kiss Árpád „Az atomok és molekulák szerkezete", illetve Ortvay Rudolf „Az anyag korpuszkuláris elmélete" című előadásai.

Forrás: Gyémánt Iván: József Attila és a természettudományok, Szeged, Várostörténeti, kulturális és közéleti magazin, 1995. június

Middle: A stamped photo of Attila József from the 1920s, found in the student records of the Royal Hungarian Franz Joseph University;

Left and right: A list of courses taken by Attila József, as a "regular" student of humanities from the records of the year 1924-25, including "The structure of atoms and molecules" by Árpád Kiss as well as "The corpuscular theory of matter" by Rudolf Ortvay.

1938. április 7-én Szent-Györgyi Albertet a Matematikai és Természettudományi Kar díszdoktorává avatta.
Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka

Albert Szent-Györgyi was inaugurated as an honorary doctor of the Faculty of Mathematics and Natural Sciences on the 7th of April 1938.

A Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetem 1938/39. tanévi tanácsa. A kép jobb szélén ül Kiss Árpád kémikus professzor, a Matematikai és Természettudományi Kar dékánja.
Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka

The senate of the Royal Hungarian Franz Joseph University in the academic year of 1938-39. Árpád Kiss professor of chemistry, the Dean of the Faculty of Mathematics and Natural Sciences, is on the right.

Az Orvosi Vegytani Intézet, valamint a Szerves és Gyógyszerész-vegytani Intézet munkatársairól készült közös csoportkép 1938-ban.

Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka

A group photo taken of the staff of the Institute of Medical Chemistry and the Institute of Organic and Medicinal Chemistry in 1938.

Vegyészhallgatók a Szerves Kémia laboratóriumban az 1950-es években.

Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka

Chemistry students in the Organic Chemistry Laboratory in the 1950s.

A Szervetlen és Analitikai Kémiai Tanszék munkatársainak csoportfelvétele az intézet Dóm térre néző teraszán, 1953-ban.

Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka

A group photo of the staff working at the Department of Inorganic and Analytical Chemistry, taken on the balcony facing the Dóm Square in 1953.

A Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetségének (MEFESZ) alakuló nagygyűlése 1956. október 20-án, a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának auditórium maximumában. A közönség sorában, az asztallal szemben Fodor Gábor kémikus professzor korábbi (1951-1954) és Baróti Dezső hivatalban levő rektor (1955-1957).

Forrás: Móra Ferenc Múzeum

The inaugural assembly of the Association of the Hungarian University and College Students in the Auditorium Maximum of the Faculty of Humanities, at the University of Szeged, on the 20th of October in 1956. The former rector, Gábor Fodor professor of chemistry (1951-1954) and the current rector Dezső Baróti (1955-1957) are in the audience, opposite to the table.

Molnár János művelődésügyi miniszter helyettes átadja a rektori láncot Szabó Zoltánnak – 1964.

Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka

The Deputy Minister of Culture, János Molnár is handing over the rector's chain to Zoltán Szabó, 1964.

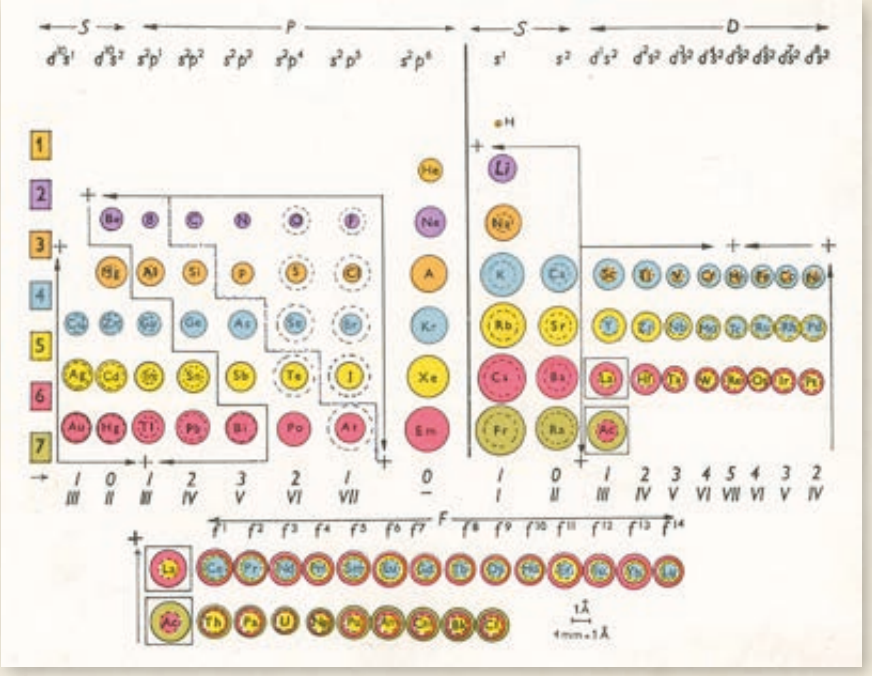

Csányi László beszélget a Szervetlen és Analitikai Kémiai Tanszék vendégével, Arne Tiselius svéd Nobel díjas vegyésszel – 1969.

Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka

László Csányi is having a discussion with Arne Tiselius, the Swedish Nobel-prize winner chemist, a guest of the Department of Inorganic and Analytical Chemistry, in 1969.

Vegyészhallgatók szervetlen kémia laboratóriumi gyakorlaton 1968-ban.
Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka

Chemistry students at an inorganic chemistry laboratory practice in 1968.

Kémikus hallgatók az 1970-es árvíz védekezési munkái közben. Közülük Kiricsi Imre és Hannus István később a Kémiai Tanszékcsoport oktatói lettek.
Forrás: Hannus István

Chemistry students during flood fighting in 1970. Two of them, Imre Kiricsi and István Hannus, became lecturers of the Institute of Chemistry later.

Vegyészhallgatók fizikai kémia laboratóriumi gyakorlaton 1981-ben. Balról Pálinkó István, aki később a Szerves Kémiai Tanszék oktatója, majd a Kémiai Intézet vezetője lett (2019-2021).

Forrás: SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka

Chemistry students at a physical chemistry laboratory practice in 1981. István Pálinkó, on the left, served later as a lecturer at the Department of Organic Chemistry and was appointed the Head of the Institute of Chemistry (2019-2021).

Vegyészhallgatók üzemlátogatáson 1989-ben.

Forrás: Hannus István

Chemistry students on a student site visit in 1989.

Az egyetem 75. jubileumi ünnepségén a Nemzeti Színházba vonul a jubileumi menet, köztük zöld sávos talárban a természettudományok professzorai.
Forrás: Visy Csaba

At the celebration of the 75th jubilee of the university the jubilee march, with professors of Natural Sciences in green striped gowns attending, is heading to the National Theatre of Szeged.

MEGHÍVÓ

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÉMIAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA,
AZ MTA FIZIKAI–KÉMIAI ÉS SZERVETLEN KÉMIAI BIZOTTSÁGA,
A JÓZSEF ATTILA TUDOMÁNYEGYETEM,
A SZEGED MEGYEI VÁROSI TANÁCS,
A MŰSZAKI ÉS TERMÉSZETTUDOMÁNYI EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGE
ÉS
A MAGYAR KÉMIKUSOK EGYESÜLETE

rendezésében

KISS ÁRPÁD
(1889–1968)

születésének 100. évfordulója alkalmából

tartandó

megemlékezésekre

***

A József Attila Tudományegyetem Tanácsa
1999. december 17-én (péntek)
11.00 órakor az Egyetem Aulájában
HONORIS CAUSA DOKTORRÁ
avatja
Dr. B. Nagy János urat,
a namuri Facultés Universitaires
Notre Dame de la Paix professzorát,
Dr. Fendler János urat,
a potsdami Clarkson Egyetem professzorát
és
Dr. Márta Ferenc professzor urat,
a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagját,
a Magyar Tudományos Akadémia Központi Kémiai
Kutatóintézet ny. főigazgatóját.

Az avatásra tisztelettel meghívom.

Prof. Dr. Mészáros Rezső
rektor

The Council of the József Attila University, Szeged
at 11.00 a.m. on Friday, 17th Dec, 1999
in the University Aula will confer the title of
DOCTOR HONORIS CAUSA
on
Prof. Dr. János B. Nagy
Professor at the Facultés Universitaires
Notre Dame de la Paix, Namur,
Prof. Dr. János Fendler
Professor at the Clarkson University, Potsdam
and
Prof. Dr. Ferenc Márta
Member of the Hungarian Academy of Sciences,
Former Director of the Central Research Center,
Institute for Chemistry of
the Hungarian Academy of Sciences.

I cordially invite you to the ceremony.

Prof. Dr. Rezső Mészáros
Rector

Burger Kálmán professzor leleplezi a Kiss Árpád előadóterem emléktábláját – 1989.

Forrás: Visy Csaba

Prof. Kálmán Burger is unveiling the memorial plaque of the Árpád Kiss auditorium in 1989.

Vegyetem

A XXV. Jubileumi Vegyész Bál Különkiadványa
1996.március 26.

"Ha előre tudom , inkább órásnak megyek !"
(Albert Einstein)

Laborjaink idealizálására törekszünk!

Hernádi Klára, Klukovits Lajos, a Természettudományi és Informatikai Kar dékánhelyettesei, Visy Csaba rektorhelyettes és Mezősi Gábor dékán a kar diplomaosztó ünnepségén a 2000-es évek elején

Forrás: Visy Csaba

Klára Hernádi and Lajos Klukovits, Deputy Deans of the Faculty of Science and Informatics with Vice Rector Csaba Visy and Dean Gábor Mezősi at the graduation ceremony of the Faculty in the early 2000s

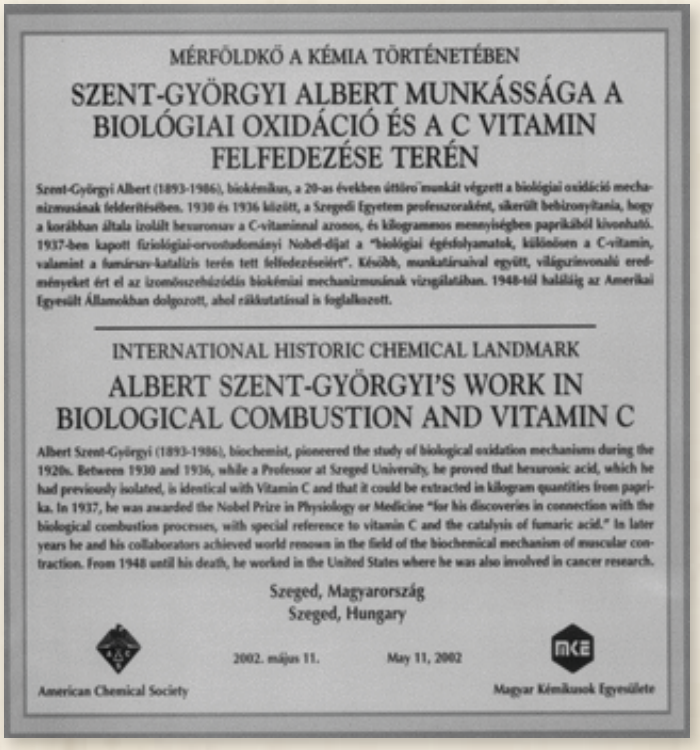

MÉRFÖLDKŐ A KÉMIA TÖRTÉNETÉBEN

SZENT-GYÖRGYI ALBERT MUNKÁSSÁGA A BIOLÓGIAI OXIDÁCIÓ ÉS A C VITAMIN FELFEDEZÉSE TERÉN

Szent-Györgyi Albert (1893-1986), biokémikus, a 20-as években úttörő munkát végzett a biológiai oxidáció mechanizmusának felderítésében. 1930 és 1936 között, a Szegedi Egyetem professzoraként, sikerült bebizonyítania, hogy a korábban általa izolált hexuronsav a C-vitaminnal azonos, és kilogrammos mennyiségben paprikából kivonható. 1937-ben kapott fiziológiai-orvostudományi Nobel-díjat a "biológiai égésfolyamatok, különösen a C-vitamin, valamint a fumársav-katalízis terén tett felfedezéseiért". Később, munkatársaival együtt, világszínvonalú eredményeket ért el az izomösszehúzódás biokémiai mechanizmusának vizsgálatában. 1948-tól haláláig az Amerikai Egyesült Államokban dolgozott, ahol rákkutatással is foglalkozott.

INTERNATIONAL HISTORIC CHEMICAL LANDMARK

ALBERT SZENT-GYÖRGYI'S WORK IN BIOLOGICAL COMBUSTION AND VITAMIN C

Albert Szent-Györgyi (1893-1986), biochemist, pioneered the study of biological oxidation mechanisms during the 1920s. Between 1930 and 1936, while a Professor at Szeged University, he proved that hexuronic acid, which he had previously isolated, is identical with Vitamin C and that it could be extracted in kilogram quantities from paprika. In 1937, he was awarded the Nobel Prize in Physiology or Medicine "for his discoveries in connection with the biological combustion processes, with special reference to vitamin C and the catalysis of fumaric acid." In later years he and his collaborators achieved world renown in the field of the biochemical mechanism of muscular contraction. From 1948 until his death, he worked in the United States where he was also involved in cancer research.

Szeged, Magyarország
Szeged, Hungary

2002. május 11. May 11, 2002

American Chemical Society

Magyar Kémikusok Egyesülete

Kémiatanár szakos hallgatók ballagása 2001-ben.
Forrás: Visy Csaba

Chemistry teacher students after a graduation procession in 2001.

A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM TANÁCSA

tisztelettel meghívja Önt nyilvános ünnepi
kitüntetés átadó és doktorrá avató ülésére

2003. június 27-én 11^{00} órakor
az Egyetem Aulájában

(Szeged, Dugonics tér 13.),

ahol

Oláh György
Nobel díjas professzornak,
egyetemünk Honoris Causa Doktorának

Klebelsberg Kunó-díjat adományozunk,
és a **doktori (Ph.D.) fokozatok**
átadására kerül sor.

Dr. Mészáros Rezső
rektor

Az 1997-ben végzett kémiatanárok 20 éves évfolyam-találkozója.

Forrás: Visy Csaba

The 20th anniversary meeting of chemistry teachers graduated in 1997.

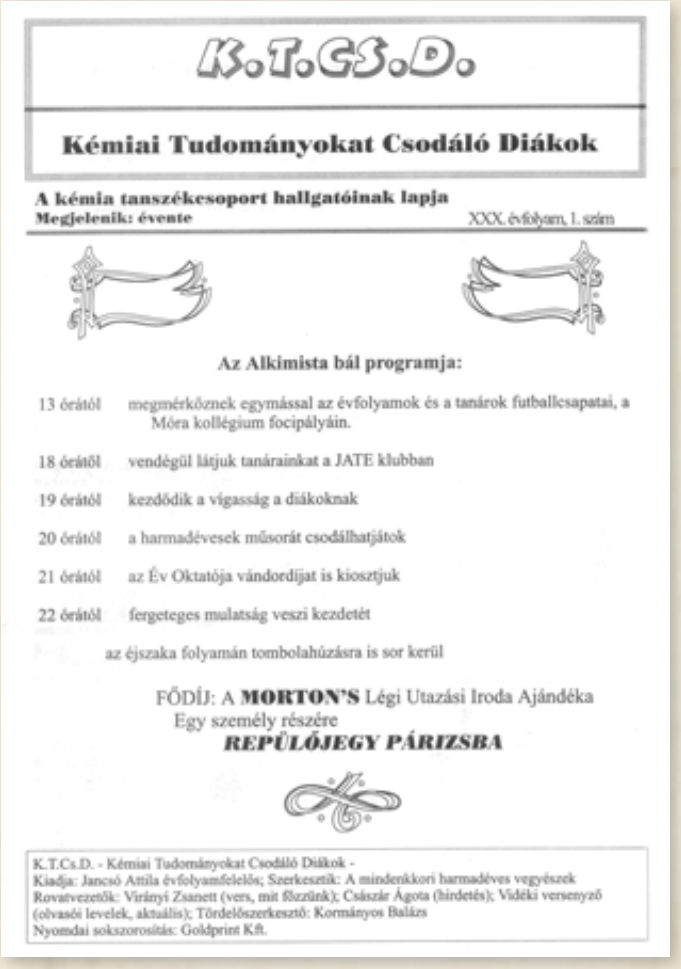

K.T.Cs.D.

Kémiai Tudományokat Csodáló Diákok

A kémia tanszékesoport hallgatóinak lapja
Megjelenik: évente XXX. évfolyam, 1. szám

Az Alkimista bál programja:

13 órától	megmérkőznek egymással az évfolyamok és a tanárok futballcsapatai, a Móra kollégium focipályáin.
18 órától	vendégül látjuk tanáraink a JATE klubban
19 órától	kezdődik a vígasság a diákoknak
20 órától	a harmadévesek műsorát csodálhatjátok
21 órától	az Év Oktatója vándordíjat is kiosztjuk
22 órától	fergeteges mulatság veszi kezdetét

az éjszaka folyamán tombolahúzásra is sor kerül

FŐDÍJ: A **MORTON'S** Légi Utazási Iroda Ajándéka
Egy személy részére
REPÜLŐJEGY PÁRIZSBA

K.T.Cs.D. - Kémiai Tudományokat Csodáló Diákok -
Kiadja: Jancsó Attila évfolyamfelelős; Szerkesztik: A mindenkkori harmadéves vegyészek
Rovatvezetők: Virányi Zsanett (vers, mit főzzünk); Császár Ágota (hirdetés); Vidéki versenyző (olvasói levelek, aktuális); Tördelőszerkesztő: Kormányos Balázs
Nyomdai sokszorosítás: Goldprint Kft.

Hallgatók eligazítást kapnak klasszikus analitikai kémia laboratóriumi gyakorlaton a Kémiai Intézet felújított oktatási szintjén, az ún. „zöld laborban", 2016-ban.

A fotót készítette: Vass Károly. A kép az SZTE TTIK tulajdona.

Students are being instructed at a classical analytical chemistry laboratory practice, held on the renewed floor of the Institute of Chemistry, in the so called "green lab" in 2016.

Köszönetnyilvánítás:

Dr. Gausz Ildikónak, az SZTE Klebelsberg Könyvtár főkönyvtárosának;
Csizmadia Editnek és Kukkonka Juditnak, a Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár könyvtárosainak;
Szatmári Csillának, Dr. Tóth Istvánnak és Sólyom Péternek, a Móra Ferenc Múzeum munkatársainak;
Tajti Gabriellának, a Szegedi Tudományegyetem Kulturális Iroda vezetőjének;
Dr. Lajkó Dórának, a Szegedi Tudományegyetem adatvédelmi tisztviselőjének.

Rédai Anitának az angol nyelvű szövegek elkészítéséért.